

A
BORSODI ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2024.

Felülvizsgálta, elkészítette a nevelőtestület bevonásával:

Hernádi Attiláné

Hernádi Attiláné
igazgató

Edelény, 2024.05.31.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalom

ELŐSZÓ	7
I. NEVELÉSI PROGRAM	8
1.1. Helyzetértékelő gondolatok.....	8
1.2. Pedagógiai alapelvek, célok és feladatok, csoportbontások.....	10
1.3. Személyi és tárgyi feltételek	12
1.4. Személyiségfejlesztés.....	13
2. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	17
2.1. Közösségfejlesztés	17
2.2. Az iskola közösségeinek együttműködése	18
2.2.1. Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése	18
2.2.2. A szakmai munkaközösségek együttműködése	18
2.2.3. Az intézményi tanács és az iskola közösségeinek együttműködése.....	18
2.2.4. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	18
2.2.5. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	19
2.2.6. A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése.....	19
2.2.7. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	21
3. EGÉSZSÉGNEVELÉS	22
3.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	24
4. KÖRNYEZETI NEVELÉS	25
5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	30
5.1. A tehetség kibontakozásának segítése	30
5.2. A beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelése	31
5.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	32
5.4. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása, nevelése	32
5.5. Gyermek- és ifjúságvédelem	34
5.6. Szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőség biztosítása	35

5.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	36
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	37
6.1. A pedagógusok alapvető feladatai	37
6.1.1. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás.....	37
6.1.2. A tehetséges tanulók gondozására irányuló feladatok:.....	37
6.1.3. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése	37
6.1.4. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása	38
6.1.5. Munkafegyelem, a munkához való viszony.....	38
6.1.6. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület, a szakmai munkaközösség tevékenységében.....	38
6.1.7. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés	38
6.1.8. Az iskolai munka feltételeinek javítása	39
6.1.9. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában.....	39
6.1.10. Aktív részvétel a tantestület életében	39
6.1.11. Az iskola képviselete	39
6.1.12. A vezetői feladatok ellátása	39
6.1.13. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal	39
6.1.14. TÉR	40
6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	40
6.2.1. Az osztályfőnök feladatai.....	40
6.2.2. Az osztályfőnöki munka tervezése	41
6.2.3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról	41
6.2.4. Az osztályfőnöki órák témái	43
6.3. Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként	44
6.3.1. Az 5. évfolyamon	44
6.3.2. A 6. évfolyamon	45
6.3.3. A 7. évfolyamon	45
6.3.4. A 8. évfolyamon	46
6.3.5. Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően	47
7. AZ ISKOLA NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉGI NEVELÉS ÉS OKTATÁS PROGRAMJA	49
7.1. Célok és feladatok az etnikai kisebbség (cigányság) oktatásával kapcsolatosan	49
7.2. Cigány kisebbségi oktatás	50
7.3. A foglalkozások ismeretanyaga	50
8. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK.....	54
9. A SZÜLŐ, A TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI – KAPCSOLATOK	54
10. HAGYOMÁNYAINK, RENDEZVÉNYEK, KÖZÉLET	55
10.1. Tanulmányi versenyek	55

10.2. „Családi nap”	55
10.3. Gyermeknap	55
10.4. „Tök Jó Nap”	55
10.5. Egészségnap.....	56
10.6. Sportnap	56
10.7. Ünnepek, megemlékezések	56
10.8. Kirándulások, táborozások	56
10.9. Színházlátogatás, Lázár Ervin Program, zenei rendezvények.....	57
10.10. Hangverseny, néptánc bemutató	57
11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	57
12. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI	59
13. A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	60
13.1. Etika / hit- és erkölcsstan.....	60
13.2. Egész napos iskola.....	60
13.3. Természettudományos nevelés.....	61
13.4. Mindennapos testnevelés	62
13.5. Idegen nyelv oktatása	64
13.6. A cigány nemzetiségi nevelés-oktatás.....	64
13.7. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása.....	64
Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók oktatása	64
II. HELYI TANTERV	65
1. AZ ISKOLAI CÉLOKBÓL EREDŐ HELYI SAJÁTOSSÁGOK A TANTERVBEN	65
2. ÓRATERVEK	66
2.1. Alsó tagozat	66
Etika/Hit- és erkölcsstan.....	66
2.2. Felső tagozat.....	67
Etika/Hit- és erkölcsstan.....	67
2.3. Választható, szakkör és csoportbontás.....	68

2.4. Az osztályok heti időkerete:	68
2.5. Az összes kötelező óra, a szakköri foglalkozás és az osztályok órakerete	68
2.6. A helyi tantervválasztás szempontjai	69
2.7. A tantervek forrásai	69
3. ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK.	71
4. A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	71
5. BESZÁMOLTATÁS, ÉRTÉKELÉS – ELMARASZTALÁS ÉS JUTALMAZÁS.....	72
7. AZ OTTHONI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	77
8. A tanulók fizikai állapotának mérése.....	77
9. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA.....	79
10. CSATOLMÁNY	80
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	82

SZAKMAI ALAPDOKUMENTUM

Az intézmény székhelye szerinti megye neve: Borsod-Abaúj-Zemplén megye
Fenntartó tankerületi központ megnevezése: Kazincbarcikai Tankerületi Központ
OM azonosító: 201563

Borsodi Általános Iskola szakmai alapidokumentuma

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 21. § (3) bekezdése szerinti tartalommal, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 123. § (1) bekezdésében leírtakra, az alábbi szakmai alapidokumentumot adom ki:

A köznevelési intézmény

1. Megnevezései

1.1. Hivatalos neve: Borsodi Általános Iskola

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhely: 3780 Edelény, Borsodi út 150.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Kazincbarcikai Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 3700 Kazincbarcika, Eszperantó utca 2.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 201563

6. Köznevelési alapfeladatai

6.1. 3780 Edelény, Borsodi út 150.

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

6.1.1.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 230 fő)

6.1.1.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.1.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig

6.1.1.4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 10 fő)

6.1.1.5. integrációs felkészítés

6.1.1.6. képességkibontakoztató felkészítés

6.1.2. nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása

6.1.2.1. nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 230 fő)

6.1.2.2. alsó tagozat, felső tagozat

6.1.2.3. 1 évfolyamtól 8 évfolyamig

- 6.1.2.4. nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar))
- 6.1.2.5. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos)
nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 10 fő)
- 6.1.2.6. integrációs felkészítés
- 6.1.2.7. képességkibontakoztató felkészítés

6.1.3. egyéb foglalkozások:

tanulószoza

6.1.4. iskolai könyvtár:

iskolai / kollégiumi könyvtár

6.1.5. mindennapos testnevelés biztosításának módja:

saját tornaterem

6.1.6. a testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás módja:

együttműködésben, megállapodás alapján

6.1.7. iskolaotthon

7. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

7.1. 3780 Edelény, Borsodi út 150.

- 7.1.1. Helyrajzi száma: 1472/5
- 7.1.2. Hasznos alapterülete: 1480 nm
- 7.1.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
- 7.1.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

8. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

ELŐSZÓ

Az oktatás és a nevelés helyes arányának egyensúlya megbomlott a nevelés rovására. A tudat mindenáron való fejlesztése háttérbe szorította a lélek, a személyiség formálását, kiteljesítését. Mindehhez párosult az oktatás-nevelés folyamata, amely nem a szerves fejlődés következtében hozta meg a változásokat, hanem az évezredek értékek megőrzését-átmentését lehetővé tevő, „szelíd” konzervativizmus megsemmisítésére törekedett. Nagy a kihívás: lehet-e olyan pedagógiai programot készíteni, amely nem enged teret a szélsőségeknek, s amelynek megvalósításával helyét a világban megtaláló, feladatát tudó, az EMBER jegyeit magán viselő gyermek kerül ki az iskolából. Mi erre szeretnénk vállalkozni.

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- A nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXCV. törvény** pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései
- **2023. évi LII. törvény** a pedagógusok új életpályájáról
- **401/2023.(VIII.30.)** Kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról (Púétv. vhr.)
- 2023. évi XXV. törvény a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról (Panasztörvény)
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló **110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet** pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései
- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet**,
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló **32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet**
- https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat

A jogszabályokban foglaltaknak megfelelően a cél és feladatrendszer a programunkba beépítettük, a konkrét tantervi tartalmi szabályozást pedig a tantervekben érvényesítjük.

I. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Helyzetértékelő gondolatok

Pedagógiai programunk érvényességi ideje folyamatos. A vonatkozó jogszabályok szerinti véleményezések után az intézmény igazgatója hagyja jóvá. Anyagi kötelezettséggel járó feladatok csak a fenntartó jóváhagyásával kerülhetnek be a programba. Életbelépés után annak módosítására a tantestületnek van joga. A pedagógiai program módosítására a tantestület bármely tagja, a munkaközösség évente egy alkalommal tehet javaslatot a tanévzáró tantestületi értekezleten. A módosító javaslatokról jegyzőkönyvet kell készíteni, s a tantestület által elfogadott módosításokat a pedagógiai programba át kell vezetni.

Az értékeléshez az utóbbi évtized tapasztalatait használjuk fel. A tapasztalatokra vonatkozó válogatási elv: használható legyen az iskola pedagógiai programjának elkészítésében – ekképpen a célok és feladatok egy részét is magában hordozza. A célokat és feladatokat azonban szükségesnek tartjuk külön részben kifejteni.

Iskolánk az egyetlen, állami fenntartásban működő köznevelési intézmény a városban a két egyházi fenntartású iskola mellett. 2017. január 1-jétől a működtetési és fenntartási feladatokat a Kazincbarcikai Tankerületi Központ látja el.

Az iskola nyolc évfolyamon tanított és tanít gyerekeket, évfolyamonként két osztályban, vagy a demográfiai hullám alapján, lehetőség szerint legfeljebb két, kis létszámú osztályban. Nevelőtestülete nemcsak a tanításban, hanem a közművelődésben is jelentős tapasztalatra tett szert. A pedagógiai program tervezésekor tehát szóba sem jött, hogy az iskola csak az oktatással foglalkozzék – a tanulók nevelését is felvállalja, és a tanításon túli kulturális tevékenységben való részvételt is felkínálja nekik.

Az iskola nemcsak oktatni, hanem személyiségformálást vállalva nevelni is akar. A nevelés felvállalása által – hogy tudniillik a gyerek egész személyiségére irányul a pedagógiai munka – nem vált az iskola nevelőiskolává reformpedagógiai értelemben. Folyamatosan alakítottuk ki az oktatás-nevelés helyes arányát. A hagyományos nevelést óvatosan korszerűsítve akartuk alkalmazni, ebben az értelemben iskolánk konzervatív. Ez a minősítés leginkább abban nyilvánul meg, hogy követelményt támasztunk és teljesítményt várunk el tanítványainktól. Továbbá abban, hogy az iskolában elfogadott normák betartását megköveteljük diákjainktól.

A köznevelési törvényben előírt világnézeti semlegességnek úgy akarunk megfelelni, hogy nemzeti értékeink megbecsülésére készítjük fel tanítványainkat, és örülünk, ha észreveszik normáink hasonlóságát a keresztényi értékekkel.

Engedékeny vagy szigorú legyen az iskola? Igényelje a gyerekek véleményét, vagy a tudásukra legyen kíváncsi? Ezekben és sok hasonló pedagógiai ellentétpár felállításában kell a gyerekek szabadságának mértékét megszabnunk. Mind magatartásukban mind az ismeretszerzésben nagyon lényegesnek tartjuk, hogy felkínáljuk, megengedjük a szabadság gyakorlásának lehetőségét. Úgy azonban, hogy diákjainknak jól kell tudniuk: a szabadság csak kötelek és felelőségek vállalásával működtethető. Az a mód, ahogyan gyermekeink az utóbbi néhány évben megismerték és használták az iskolai házirendet, alapul szolgálhat az iskolai demokrácia kiszélesítésének is.

Nem csupa jó és megfelelően viselkedő gyerek járt-jár az iskolába, vannak magatartási zavarral küszködő tanítványaink is. Mindezek ellenére is azt mondhatjuk, hogy tanítványaink neveltsége jó. Törekszünk arra, hogy a gyermekeknél javulás álljon be a rend és szabadság helyes értelmezésében, a beszédkulturában, a másság állapotának elfogadásában, az erkölcsi normák szerinti életvitelben és a tanuláshoz való viszonyban.

Diákjaink a nyolcadikat elvégzik, továbbtanulnak, az utóbbi öt évben nem volt beiskolázatlan növendékünk.

A családok életében fennálló, különböző problémák miatt az iskola válaszára kényszerült és fog is kényszerülni. A kérdés: miközben az iskola elismeri a szülői ház elsőbbségét és felelősségét a gyermekek nevelésében, a család nevelési hiányait ajánlatos lenne-e pótolnia. Ha igen, vonja-e figyelmébe a gyerekek iskolán kívüli életét? A mi válaszuk erre az, hogy a nevelést vállaló iskola nem teheti meg, hogy a tanítási időn és az iskola falain kívül történtek felett szemet hunyjon. Illetékességének határai ott legyenek, hogy a tudomására jutott negatív jelenségekről értesítse a szülőt és bizonyos esetekben fel is ajánlja pedagógiai segítségét. Iskolánknak vállalt feladata a társadalom, a tömegkommunikáció, a szűkebb környezet és a család irányából a gyerekeket érő negatív hatások ellensúlyozása. Az „*annyi minden dolgozik ellenünk*” könnyű legyintésével nem mondhatunk le a személyiség formálásáról. A felelősség nagy, mert élő anyaggal bánunk, tudatot építünk, lelket alakítunk: nem adhatjuk fel. A ritka deviancia többnyire a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetből adódik. A nevelési tanácsadó diagnosztizál ugyan, javasol is, de a gyerekek nevelése tantestületi feladat marad. Nem vagyunk jól felkészülve, felkészítve a velük való eredményes bánásmódra.

Nem tudjuk csak a tanterv és a tanmenet szabályozásával emelni a tanulók tudásszintjét, ennek ellenére színvonalas és egyszersmind a szülők számára vonzó akar lenni az iskola. Ahhoz, hogy ennek megfeleljünk, a tervezésben és a tanítási gyakorlatban is érvényesítenünk kell az egyénre szabott fejlesztés elvét. Ez voltaképpen azt jelenti, hogy egyszerre kell eredményesnek lennünk a szellemileg gyengébbek és a szellemileg erősebbek tanításában.

Ehhez:

- az osztályszintű tanításban differenciálni kell,
- egyéni felzárkóztatót tartunk a lemaradóknak,
- tehetséggondozó fejlesztést végzünk a kiemelkedőknek.
- Az iskolán belül a gyerekek esélyegyenlőségét szeretnénk elősegíteni.

További céljaink: kompetenciák fejlesztése, ismeretek kreatív alkalmazása, tevékenységre épülő tanulás-szervezési formák, tanulási környezet fejlesztése; többszintű tervezés, fejlesztő értékelés; a probléma-megoldási, jelenségértelmezési feladatoknál szakemberek és külső helyszínek igénybevétele.

1.2. Pedagógiai alapelvek, célok és feladatok, csoportbontások

Pedagógiai programunkban preferált tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, matematika, illetve a természettudományos tantárgyak.

Nevelőtestületünk:

- élni fog minden lehetőségével, hogy a gyermekkort széppé és boldoggá tegye
- tudja és igyekszik elfogadtatni, hogy mindennek mértéke van,
- a gyermeknek társa akar lenni
- hisz a nevelés lehetőségében, elsősorban a példamutatás erejében – ezért a tanulóval szembeni elvárásai nem kerülhetnek ellentmondásba saját tevékenységével
- félelemmentes, hangulatában barátságos iskolát tart kívánatosnak
- tagjainak a gyermekkel szembeni alapállása a szeretet és a szeretetbe ágyazott szigor
- igyekszik megvalósítani a szabadság és rend harmóniáját
- az ember megítélésében elsődleges szempontnak tartja a képessége szerint legjobb minőséggel végzett munkát és szándékainak tisztességét
- az esélyegyenlőség híve, törekszik a gyermek hátrányainak csökkentésére és a vele szembeni negatív diszkrimináció elfojtására
- kiemelt figyelmet fordít a belső partnerség kialakítására és az egymástól tanulás erősítésére
- kiemelt figyelmet fordít tagjainak az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató szervezetfejlesztésben való személyes elköteleződésének növelésére
- kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében
- a gyermek iránti bizalma töretlen
- az oktatás és nevelés helyes arányát visszaállítva személyiségformálást vállal;
- folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel, a fenntartóval és a településen meglévő intézményekkel.

A tanítás és tanulás globális céljai:

A képzési szakasz végére olyan személyiség kialakítása:

- aki életkorának megfelelő, konvertálható tudással és általános műveltséggel rendelkezik;
- akit a megismerés, a felfedezés és az alkotás vágya hajt;
- aki az iskola által is közvetített humanista értékek és erkölcsi normarendszer elfogadója.

Konkrétabb célok:

- Neveljen és oktasson 1.-8. évfolyamon!
- A képzési szakasz végére készítse fel a tanulókat a továbbtanulásra!
- A NAT követelményrendszerében, a kerettantervi előírásoknak megfelelően megfogalmazott általános alpműveltségi ismereteket megfelelő szinten átadja!
- Az iskolai életrendet és légkört a kölcsönös megértésre, együttérzésre, segítőkészségre törekvés dominanciája jellemezze! A szabályozás értékeken alapuljon (leírt követelmények), áttekinthető és mindenkitől megkövetelhető legyen!
- Az iskola szocializál, elvárásokat és követelményeket támaszt, ugyanakkor szabadságra neveljen!
- Általános képzést nyújtunk, de szükségesnek tartjuk a tanulóban rejlő, különleges képességek felderítését és fejlesztését.
- Az iskola külső képével, rendezettségével, tisztaságával, otthonosságával és célszerűségével példaként hasson a gyermekek későbbi életében is!

Kívánatos nevelői kép: szeretettel és segítő szándékkal szigorú, önmagával és másokkal szemben igényes - mindezzel tekintélyt szerez.

Kívánatos tanulói kép jellemzői:

- az igazság és a szabadság szeretete
- kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben
- szolidaritás a rászorultakkal szemben
- népe múltjának tisztelete, értékeinek őrzése és hagyományainak ápolása
- olyan hazafiság, amely nem irányul más népek ellen
- fegyelem, önfegyelem
- a másság állapotának elfogadása
- alkalmazkodó képesség
- kitartás
- kreativitás
- problémamegoldási készség
- a tulajdon tisztelete és védelme
- felelősségérzet
- a természet szeretete és védelme
- egészséges életmódra törekvés
- reális önértékelés

Az alapelvekből és célokból következő, legfontosabb feladataink:

- az oktatás és nevelés, a játék, a sport jó feltételrendszerének biztosítása;
- a nevelőtestület tagjainak folyamatos továbbképzése;
- tanévenként meghatározni a kiemelt feladatokat, amelyek a pedagógiai programra épülnek;
- az olvasási képesség és készség fejlesztése minden pedagógus által;
- a tanulóról a lehető legtöbb ismerettel kell rendelkezünk, hogy fejlődésében segítségére lehessünk;
- valamennyi tevékenység ellenőrzése és értékelés;
- az osztályfőnök kiemelt szerepet vállal a nevelésben;
- a tantestület minden tagja által egységes hatás a gyermekekre;
- támogatjuk az intézményen belül a szakmai együttműködések és a bevált jó gyakorlatok megosztását mindenki számára elérhető és bővíthető formában.
- közösségfejlesztő eseményeket szervezünk: kooperatív modellre épülő nevelőtestületi értekezlet, nevelőtestületi nap, családi nap évente két alkalommal.
- kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére.
- . A sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó– felső tagozat, általános iskola–középkola, középkola–felsőoktatás) átmenetet támogató fejlesztéseinket tudatos terv szerint hajtjuk végre.
- Az ILMT alapú Intézményi Komplex Cselekvési Tervünk tartalmazza a sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középkola, középkola–felsőoktatás) átmenetet támogató programok kialakítására, fejlesztésére vonatkozó elképzeléseinket, a feladatellátási helyünk számára legnagyobb esélyegyenlőségi kihíváshoz igazodóan.
- IKCST-nk, illetve az átmenetet támogató programok kialakítására, fejlesztésére vonatkozó célok, tevékenységek megvalósítási folyamatát rendszeres időközönként (pl. havonta) (pl. mikrocsoportülésein) áttekintjük és dokumentáljuk (pl. emlékeztetőben).
- kiemelt figyelmet fordítunk feladatellátási helyünk óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középkola, középkola–felsőoktatás) partnerkapcsolati hálójának fejlesztésére
- a tanév végén tevékenységünk értékelése és javaslat a korrekcióra.

Csoportbontás:

- Igény és lehetőség esetén csoportbontásban kell tanítani az idegen nyelvet, ha az évfolyamon egy osztály van, s a szülők mindkét, az iskolában tanított nyelv oktatását igénylik.
- Csoportbontásban kell tanítani az informatika **(digitális kultúra)** tantárgyat, ha az évfolyamon csak egy tanulócsoport van, s az osztály létszáma legalább két fővel meghaladja az informatika terem befogadóképességét.
- Csoportbontásban kell tanítani az idegen nyelvet, ha az adott osztályban a létszám, számított létszám a 28 főt eléri.
- A lehetőségek függvényében csoportbontásban kell tanítani a magyar és matematika tantárgyakat, ha az osztály létszáma, számított létszáma a 28 főt eléri.

HEAD program

A tudásalapú gazdaság igényeinek kielégítése érdekében az iskolával szemben támasztott reális igény, hogy képes legyen felkészíteni a tanulókat arra, hogy tudjanak és akarjanak a mindennapok során önállóan boldogulni és sikereket elérni. Ennek érdekében fontos a cselekvést támogató kompetenciák, így az általános problémamegoldó képesség, a kritikai gondolkodás képessége, a reális és pozitív önbizalom, és a szociális képességcsoportok fejlesztése.

Ennek megfelelően – kiváltképp a felső tagozatos képzési szakaszunkban – iskolánk fontos célja a problémamegoldó gondolkodás és kreativitás fejlesztése, amelyet az iskola a HEAD program kísérleti bevezetésével kíván elérni. A HEAD program olyan holisztikus megközelítésű (H), együttműködés alapú (EA), és design (D) elemeket is tartalmazó nevelési-oktatási program, amely akár a különböző tantárgyak együttműködésében, a tervezői gondolkodás lehetőségét használja fel a tanulás érdekében. A mindennapi kihívásoknak megfelelően a program a cselekvés pedagógiáját, az aktív tanulás elvét követi, azaz a HEAD módszertant alkalmazó foglalkozásokon tanulók a saját tevékenységeiken keresztül, és másokkal való együttműködésben, csoportmunkában építik a tudásukat. Iskolánk törekszik rá, hogy a tanórai tanulás során is olyan tantárgyakat is összekapcsoló – közös problémamegoldás érdekében szerveződő – tanulótervezési szemléletet képviseljen, ami képes a fejlesztéscentrikus pedagógiai szemlélet érvényesítésére.

A HEAD módszertan ugyanakkor felhasználja a művészeti nevelés alkotó tevékenységen keresztül ható összetett fejlesztő erejét is, hisz a tudomány és művészet összekapcsolásával a design, a tervezői gondolkodás értelmezésével teremti meg a művészet eszközével történő tanulás lehetőségét.

1.3. Személyi és tárgyi feltételek

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy legtöbb tantárgyat szaktanár tanítja. Ugyanakkor a személyi feltételek javulhatnak, amennyiben a nevelőtestület neveléssel és oktatással összefüggő feladatainak ellátását iskolapszichológus segítené. A 2020/2021.tanévtől pedagógiai asszisztens és iskolaőr támogatja nevelő-oktató munkánkat, 2022/2023-as tanévtől 2 fő pedagógiai asszisztens segíti a nevelő-oktató tevékenységet.

Az iskola épülete bővítésre és korszerűsítésre szorul, így indokoltá vált a nyílászárók cseréje is. A több éves használat következtében a felújítást haladéktalanul meg kell kezdeni.

Szükséges létesítmények:

- a mindennapos testnevelés feltételeinek javítása (még egy tornaterem);
- szaktantermek a természettudományos tantárgyak tanításához, ezekhez megfelelő szertárak;
- informatikai terem, amely legalább 25 tanuló egyidejű foglalkoztatását biztosítja;

- szabadtéri sportudvar korszerűsítése, bővítése, vagy a meglévő pályák egyikének lefedése, hogy rossz idő esetén is használható legyen;
- iskolai étterem bővítése;
- az iskola udvarának parkosítása, bővítése kültéri játékokkal, padokkal;
- az iskolai parkoló bővítése;
- szilárd burkolat az iskola udvarának egy részére.
- A megnövekedett és megváltozott iskolai feladatokhoz kell igazítani a tárgyi feltételeket:
- komfortos iskolai környezet kialakítására kell törekedni (függöny, sötétítő, laminált padló, a tanterem világítótestei stb.);
- korszerűbb bútorzat (mozgatható padok és székek);
- IKT eszközök beszerzése, telepítése.

1.4. Személyiségfejlesztés

Tudatában vagyunk annak, hogy a gyermek személyiségét számtalan tényező alakítja, befolyásolja. Elsődlegesnek a család törekvéseit és hatását tekintjük. Az iskola pedagógiailag átgondolt, tudatos személyiségfejlesztő tevékenysége arra hivatott, hogy:

- képviselje és erősítse, szükség esetén kialakítsa az egyetemes, társadalmilag elfogadott személyiségjegyeket,
- erősítse a család pozitív irányú törekvéseit,
- gyengítse a környezetünkben, a társadalomban folyamatosan vagy alkalmanként megjelenő negatív tényezőket.

Igyekszünk közvetíteni azokat a tartós és kívánatos, nemzeti, európai, összembari értékeket és tendenciákat, amelyek segíthetnek abban, hogy gyermekeink maguk és környezetük számára hasznos, humanista szemléletű, művelt, kreatív, testileg és lelkileg egészséges személyiséggé fejlődjenek.

A személyiségfejlesztés alapvető lehetőségeinek tartjuk:

- a gyermekekkel foglalkozók példamutatását,
- a pozitív gyermeki megnyilvánulások elismerését,
- a türelmes meggyőzést,
- tartalmában, formájában jelentős hatások megteremtését,
- a szélsőséges megnyilvánulások következetes elutasítását, adminisztratív eszközökkel történő megakadályozását és büntetését.

Az alábbi képességek fejlesztése történik meg az egyes évfolyamokon:

<i>képesség</i>	<i>1-6. évfolyam</i>	<i>7-8. évfolyam</i>
<i>megfigyelés</i>	a szemléletes tapasztalati szint működtetésével jussanak el az egyszerű szabályszerű összefüggések befogadásáig	jussanak el az ellenőrző és kísérleti megfigyelések begyakorlásáig
<i>értékelés</i>	a 6-8 éves gyerek még nem tudja teljesítményét, személyiségét elkülöníteni, ezért a teljesítményre kapott osztályzatot egész személyiségére vonatkoztatja. Ezért fontosnak tartjuk a fejlesztő szöveges értékelést	fejlődjön a verbális kvalitatív értékelés képe (igazságértékelés, ítéletalkotás)

<i>értelmezés</i>		a felfedezettő tanítás által tanári segítséggel működjön
<i>bizonyítás</i>	működjön az igazolás tapasztalatra hivatkozással, kivált feladatellenőrzéssel előkészítve	igazolás ellenőrző számításokkal, formális következtetésekkel
<i>kommunikáció és beszéd</i>	alakuljon ki a helyes artikuláció, a beszédértés korosztályi szinten működjön	ua. magasabb szintre emelten
<i>írás, olvasás</i>	alakuljon ki az írás biztonságos használata: az értő olvasás és a szövegfeldolgozás korosztályi szinten működjön	ua. magasabb szinten
<i>önkifejezés</i>	a képzőművészet, az ének, a tánc, a mozgás művelésében bennrejlő képességek fejlesztése	
<i>gondolkodás, viszonyítás, általánosítás és osztályozás</i>	tudja alkalmazni a keresést, szelektálást, szortírozást kevés szempont szerint	ua. több szempont szerint, fokozódó önállósággal: kölcsönhatások összevetése segítséggel
<i>problémaérzékelés, probléma megoldás, következtetés</i>	tudja a jelenségek, folyamatok, összefüggések okait és következményeit magyarázni segítséggel, korosztályi szinten: a képzési szakasz végén értse, hogy a megismerés folyamat, közelítés a valóság felé	
<i>tájékozódó képesség térben és időben</i>	tantervi adott tartalmakkal a követelmények szerint	
<i>fogalmi szintű tapasztalati tanulás</i>	ma elsődleges forma, elsőbbsége megőrzendő	
<i>szemléletes tanulás</i>	mindkét korosztályban a szemléltető eszközök átgondolt alkalmazásával	
<i>részben önálló tanulás</i>	ismerje, használja technikáját (lényegkiemelés, lexikon és szótár használata, szaktárgyi jelrendszer)	korosztályi szinten természetes továbblépéssel, kiegészülve az ismeretforrások kritikus szemléletével
<i>erőnlét, ügyesség</i>	az életkornak megfelelő szint elérése, a mindennapos testedzés iránti igény kialakítása	
<i>magyarságtudat</i>	a nemzeti értékek megismerése által tudja önérzetesen magyarnak tartani magát	
<i>érzelemfeltárás</i>	növekvő igényességgel erősödjön érzelmi reakcióiban az önfegyelme	
<i>önellátás</i>	személyi higiénia, rendigény, az étkezés illemszabályai	folyamatos megerősítés
<i>egészségvédelem</i>	alapvető ismeretek, a helytelen szokások gyengítése és a helyesek megerősítése a testi épség megőrzésében	folyamatos fejlesztés, káros élvezeti cikkek elutasítása pozitív motiválással
<i>identitásvédés</i>	konfliktuskezelés, másokat megértő, türelmes magatartás	tudjon kulturáltan elutasítani sértést, vádat, bántást - de legyen képes a belátásra is
<i>szuverenitás</i>	tudatosuljon, hogy fontos a szabadság, de vele jár a korlátozás is	tudatosuljon, hogy a korlátok vállalása nem sérti az önállóságot, de a felelősséget növeli

<i>önértékelés</i>	mindenkinek van oka az önbecsülésre, önmegismerésében és önértékelésében közelítsen a realitáshoz	ua. magasabb szinten
<i>önkifejezés</i>	az elemi technikák elsajátítása után (szó, rajz, ének, tánc stb.) fejlessze képességét	legyen képes a sokoldalú önkifejezésre

Nevelőtestületünk elkötelezett a tudás alapú társadalomban nélkülözhetetlennek tartott **kulcskompetenciák fejlesztése** iránt is:

Kompetencia	Meghatározás
<i>Anyanyelvi, idegennyelvi kommunikáció</i>	A kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezésének és értelmezésének képessége (szövegértés, beszéd, olvasás és írás), valamint a megfelelő módon történő nyelvi érintkezés képessége a társadalmi és kulturális kontextusok teljes skáláján – az oktatásban és képzésben, a munkahelyen, otthon és a szabadidőben. Az idegen nyelvi kommunikáció nagyjából ugyanazokat a fő területeket öleli fel, mint az anyanyelvi kommunikáció: a gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésének, kifejezésének és értelmezésének alapja (szövegértés, beszéd, olvasás és írás) a társadalmi kontextusok megfelelő skáláján – a munkahelyen, otthon, a szabadidőben, az oktatásban és képzésben – az egyén igényei vagy szükségletei szerint. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan készségeket is igényel, mint a közvetítéshez és a kultúrák közötti megértéshez kapcsolódó készségek. A nyelvtudás foka a négy dimenzióban, a különböző nyelveken, valamint az egyén nyelvi környezetétől és örökségétől függően eltérő lehet
<i>Matematikai, gondolkodási kompetenciák</i>	A matematikai kompetencia magában foglalja az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a százalékok és a törtek használatát fejben és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából. A hangsúly inkább a folyamaton, mint annak kimenetén van, azaz inkább a tevékenységen, mint az ismereteken.
<i>Digitális kompetencia</i>	A digitális kompetencia az elektronikus média magabiztos és kritikus alkalmazása munkában, szabadidőben és a kommunikáció során. E kompetencia a logikus és kritikus gondolkodáshoz, a magas szintű információkezelési készségekhez és a fejlett kommunikációs készségekhez kapcsolódik. Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásával kapcsolatos készségek a legalapvetőbb szinten a multimédiás technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét foglalják magukban.
<i>A tanulás kompetenciái</i>	A „ <i>tanulás kompetenciái</i> ” a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezésének és szabályozásának a képességét foglalja magában. Részt képezi a hatékony időbeosztás, a problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának, értékelésének és beépítésének, valamint az új ismeretek és készségek

	különböző kontextusokban – otthon, a munkahelyen, oktatásban és képzésben – történő alkalmazásának a képessége. Általánosabban fogalmazva a tanulás tanulása erőteljesen befolyásolja, hogy az egyén mennyire képes saját szakmai pályafutásának irányítására.
<i>Személyes és társas kapcsolati kompetenciák</i>	A személyközi kompetenciákhoz tartoznak mindazok a viselkedésformák, amelyeket az egyénnek el kell sajátítania ahhoz, hogy képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén meg tudja oldani a konfliktusokat. A személyközi készségek nélkülözhetetlenek a hatékony személyes és csoportos érintkezéshez, és mind a köz-, mind a magánéletben alkalmazhatók.
<i>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák</i>	A vállalkozói kompetenciának egy aktív és egy passzív összetevője van. Magában foglalja egyrészt a változás kiváltására való törekvést, másrészt a külső tényezők által kiváltott újítások elfogadásának, támogatásának és alkalmazásának a képességét. A vállalkozói kompetencia része az egyén felelőssége saját – pozitív és negatív – cselekedetei iránt, a stratégiai szemléletmód kialakítása, a célok kitűzése és elérése, valamint a sikerorientáltság.
<i>A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái</i>	A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái a gondolatok, élmények és érzések különféle módon – többek között zene, tánc, irodalom, szobrászat, festészet és különféle alkotóművészet. – történő kreatív kifejezésének fontosságát foglalja magában.

Forrás: <http://ofi.hu/tudastar/nemzetkozi-kitekintes/egesz-eleten-at-tarto>

A tanítási órák belső szerkezetének átalakítása:

Ösztönözzük pedagógusainkat, hogy éljenek azzal a lehetőséggel, ami lehetővé teszi, hogy az alsó tagozat kezdő szakaszában a tanítási óra rugalmas megtartása során a tananyag feldolgozására 30 percet fordítsanak. A fennmaradó részben a gyermekek aktuális állapotához igazodó és a tananyaghoz kapcsolódó foglalkozások megvalósítására kerüljön sor. Ez nem jelenti a 45 perces tanítási óra rövidítését, hanem a tanítási óra belső szerkezetének átalakításával lehet oldani a túlterhelést.

2. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

2.1. Közösségfejlesztés

Az iskola felkészít a társadalmi beilleszkedésre, a másokkal együttélésre, lehetőséget biztosít alapvető erkölcsi szokások kialakítására. Elsődleges iskolai közösségnek az osztályt (csoportot) tekintjük, de a közösségfejlesztést a különböző ideig együttlévő csoportoktól is elvárjuk.

Az osztály felelős vezetője az osztályfőnök (napközis és tanulószobai csoportvezető), aki tudatosan törekszik arra, hogy a rábízott tanulók közösséggé szerveződésének feltételeit megteremtse. Az iskola nevelési célkitűzéseinek, feladatainak ismeretében – azokra építve – irányítja azokat a nevelő hatásokat, amelyek érvényesítésétől eredményt vár. Az osztályfőnök közösségfejlesztő tevékenységét valamennyi pedagógus segíti.

Alapkövetelmény, hogy tanulóink képesek legyenek:

- szolidaritásra,
- a másság állapotának (főleg fogyatékos embertársaik) elfogadására,
- a közösség – mint az egyén boldogulásának közege – szolgálatára.

Törekszünk az osztály, a kortárscsoport kirekesztő attitűdjének, negatív érzelmi hatásainak pedagógiai kezelésére, az együttműködésre, az érzelmek kezelésére, az erőszakmentes konfliktuskezelésre, nevelésre.

Legkönnyebben azok a közösségnevelési célok valósíthatók meg, amelyeket a tanulók közreműködésével határoznak meg. Ezért is tulajdonítunk nagy szerepet a tanárok és diákok által meghatározott normarendszernek

Fontos, hogy az általános iskolai tanulmányaikat befejező tanulók reálisan tudják megítélni saját szociális képességeiket.

Követelmény a tanárral szemben, hogy az elmarasztalás, büntetés is bizalomba és szeretetbe ágyazott legyen; a tanulóval szemben pedig az, hogy érzelmi reakciói a megértésre utalók legyenek.

<i>szociális képességek fejlesztése</i>	<i>1-8. évfolyamon</i>
<i>szociális kommunikáció</i>	néhány kiemelt készség (másokra figyelés, kérés, meggyőzés, bírálat, vita, társalgás) folyamatos fejlesztése
<i>segítőkézség</i>	sokféle aktuális helyzetben, sokféle szociális norma, szabály, szokás szerint rendszeresen alkalmat teremteni (szimulálni) a segítségre
<i>együttműködés</i>	kisebb csoportban tanulás, közös erőfeszítés, kölcsönös függőség elfogadtatása, a felelősség vállaltatása (tanulásban ritkábban, technikában, sportban és játékban gyakrabban)
<i>vezetés és vezettetés</i>	elfogadás, tisztelet, szolgálatkészség, vezetői képesség gyakorlása, felelősségérzet
<i>versengés</i>	antiszociális versengés nem jöhet létre: segítő versengés a tanulásban, a sportban és a játékban – lojálisan, a fair play szellemében

Közösségfejlesztő tevékenységünket akkor értékelhetjük eredményesnek, ha a tanuló örömmel jön iskolába, szívesen tölti idejét társaival a tanórán kívüli foglalkozásokon, s középiskolás korában néha visszatér.

2.2. Az iskola közösségeinek együttműködése

2.2.1. Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az intézményvezető segítségével, a megbízott pedagógus-vezetők illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai a különböző értekezletek, a megbeszélések stb. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

Az igazgató és az igazgatóhelyettes az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán valamint írásbeli tájékoztatókon, infokommunikációs csatornákon (e-mail, Kréta rendszer) keresztül értesíti a nevelőket.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, az intézményi tanáccsal, a szülői munkaközösséggel.

2.2.2. A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
- felmérjük a korai iskolaelhagyás megelőzésében szerepet játszó emberierőforrás-tényezőket, beazonosítjuk a kihívásokat és az értékeket.
- A konkrét esetek megoldásában részt vevő pedagógus tájékoztatja az ILMT alapú intézményfejlesztést koordináló mikrocsoportot (pl. partnerkapcsolatok fejlesztéséért felelős mikrocsoporttagot) az esettel, annak megoldásával kapcsolatban. Minden eset kapcsán feltérképezzük a megoldásba bevonható lehetséges partnereket, a feltérképezett partnerek elérhetőségét nyilvántartjuk (pl. partneri adatbázis formájában), nyilvántartásunkat naprakészen tartjuk, folyamatosan frissítjük, rendszeresen felülvizsgáljuk (pl. tanévente)
- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
- iskolán kívüli továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

2.2.3. Az intézményi tanács és az iskola közösségeinek együttműködése

Az intézményi tanács az iskola közösségével az intézményi tanács teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja a kapcsolatot.

Az intézményi tanács tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 2 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviselteket az intézményi tanács tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviselték kérdéseit, véleményét, javaslatait az intézményi tanács felé továbbítani.

Az intézményi tanács ülésein állandó meghívottként vehet részt az iskola igazgatója, amennyiben nem tagja az iskolaszéknek.

Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola intézményvezetője rendszeresen – évente legalább a jogszabályokban meghatározott alkalommal – köteles tájékoztatni az intézményi tanácsot.

2.2.4. A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon,

- az igazgató az iskolagyűléseken.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

A közös iskolai szintű programvállalásokra való motiválás segíti a tanulók kooperációjának működését, erősíti az egymás iránt érzett és vállalt felelősséget.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban – az iskola vezetőihez, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg közölhetik az iskola vezetőivel, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az intézményi tanáccsal.

Fellépünk minden diszkrimináció ellen, amely iskolánk tanulóit érinti.

2.2.5. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működhet. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben

- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján **a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:**

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

Az iskolában iskolai vezetőség (igazgatói tanács) működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének (az igazgatói tanácsnak) teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

Iskolánkban nem szerveződött diákönkormányzat.

2.2.6. A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják az alábbiak szerint:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

Az iskola minden szereplőjének véleményét tiszteletben tartjuk.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről, valamint segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez, továbbá az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- a helyi tanterv követelményeinek megismertetése
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról való tájékoztatás
- saját gyermek tanulmányi előmenetelének, iskolai magatartásának megbeszélése
- tájékoztatás a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
- egyeztetés az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémákról
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola vezetőihez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, az intézményi tanácshoz fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőivel, nevelőtestületével vagy intézményi tanáccsal.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola intézményvezetőjétől, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott intézményvezetői, intézményvezető-helyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesénél;
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.

A pedagógusválasztás szabályai:

Az iskola a lehetőségein belül biztosítja a gyermek, szülő számára, hogy megválassza gyermeke tanítóját, tanárát. Ennek szabályai a következők:

- Alsó tagozaton legalább két párhuzamos osztály indítása esetén a szülő kérésére gyermekét az általa választott osztálytanító osztályába kell elhelyezni. Amennyiben a kérés teljesítése aránytalan osztálylétszámokat eredményez, sorsolással kell eldönteni, hogy ki kerülhet a választott tanítóhoz.
- Felső tagozaton az osztály szülői szervezete kérheti, hogy mely pedagógus tanítsa az adott tantárgyat, amennyiben a tantárgy tanítására több pedagógus is képesített az iskolában. A kérés teljesítéséről az iskola igazgatója dönt. Az intézményvezető teljesíti a szülők közösségének kérését, amennyiben az nem idéz elő aránytalan terhelést a pedagógusok között.

2.2.7. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola vezetésének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- az intézmény fenntartójával: Kazincbarcikai Tankerületi Központ (3700 Kazincbarcika Mátyás király út 2/A.);
- a területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal (3780 Edelény, István király útja 52.);
- a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Oktatási Központtal (3525 Miskolc, Selyemrét út 1.);
- a helyi nevelési, oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel:
 - Mátyás Óvoda és Bölcsőde (3780 Edelény, Mátyás király út 7.)
 - Szent Miklós Görögkatolikus Iskola és Óvoda, Oltalom Tagóvoda (3780 Edelény, Miklós Gyula út 3.)
 - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Edelényi Tagintézménye (3780 Edelény, Bányász út 2.);
 - Edelényi Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermejkölési Szolgálat (3780 Edelény István király útja 58.)

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az alábbi közművelődési intézményekkel: Hadobás Pál Művelődési Központ, Könyvtár és Közérdekű Muzeális Kiállítóhely (3780 Edelény, István király út 49.)
- Az alábbi gyermek-, illetve ifjúsági szervezetekkel: Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat (3783 Edelény, Árpád út 29.)
- Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel: a Római Katolikus Egyház edelényi egyházközössége, a Borsodi Református Egyházközösség, valamint a Görögkatolikus Egyház edelényi egyházközössége.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetése rendszeres kapcsolatot tart fenn a 2. sz. Gyermek-háziorvosi Szolgálat, valamint a iskolavédőnői szolgálat (3780 Edelény, István király út 69.) illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal (Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat – 3783 Edelény, Árpád út 29.).

A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgatóhelyettes a felelős.

3. Egészségnevelés

Iskolánk minden rendelkezésére álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését. Ennek jegyében:

- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ennek érdekében és ezzel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak egészségük megőrzését.

Az egészségnevelési programban az intézmény valamennyi pedagógusának részt kell vennie, de kiemelten feladatot vállal:

- az igazgató,
- az iskolaorvos és a védőnő,
- a testnevelő,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Az ismeretbővítés önmagában nem vezethet eredményre, ezért nagy jelentőséget tulajdonítunk a prevenciónak (pl. mindennapos testedzés), az egészséges táplálkozást és életmódot jellemző szokások kialakításának.

Egészségnevelési tevékenységünk minden mozzanatában tekintettel van a tanulók életkori sajátosságaira.

A nevelés lehetőségei külön órakeret biztosítása nélkül:

- osztályfőnöki órákon (egységes tanmenet szerint, évfolyamonként legalább 8 óra);
- magyar nyelv és irodalom, környezetismeret-természetismeret, földrajz, biológia-egészségtan, technika és életvitel, testnevelés és sport tantárgyakba beépített részekkel.

Egészségnevelési célunk, hogy a tanulók:

- ismerjék (mindig életkoruknak megfelelő szinten) az egészséges életmód értékeit, életükre gyakorolt, előnyös hatásait;
- képesek legyenek reálisan felmérni egészségi állapotukat;
- étkezési kultúrája folyamatosan javuljon;
- elfogadjanak olyan táplálkozási szokásokat, amelyekkel egészségük megőrzésének esélyeit növelik;
- életvitelének alapeleme legyen a mindennapos testedzés;
- vértessék fel magukat olyan ismeretekkel és akarattal, amelyekkel képesek megóvni magukat az egészségkárosító anyagok (alkohol, cigaretta, drog) hatásától;
- képesek legyenek az esetleges, személyes krízishelyzetek kezelésére;
- egészségmegőrző és környezetkímélő tevékenysége összhangban legyen;
- legyenek tisztában azzal, hogy testi higiéniájuk saját és környezetük érdeke is;
- értsék és elfogadják, hogy a szexuális életnek vannak céljai és korlátai;
- tőlük telhető mértékben tegyenek a környezeti ártalmak megszüntetése érdekében;
- életükben tartózkodjanak mások testi és lelki bántalmazásától;
- éljenek úgy, hogy fizikai munkájukkal is segítsék egészségük megőrzését.

Egészségnevelési céljaink megvalósítási lehetőségei a tanórai, a tanórán kívüli, az iskolán kívüli foglalkozások és rendezvények.

- Sok tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. A **tanórákon** hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő egészségvédelmi vonatkozásokat, az osztályfőnöki órákon konkrét és részletesen feldolgozandó témát tervezünk.
- **Tanórán kívüli foglalkozások:**
 - iskolaotthonos foglalkozások (az iskolaotthon kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is);
 - délutáni szabadidős foglalkozások (sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások);
 - vetélkedőkön, versenyeken, tanulói pályázatokon való részvétel,
 - kiállítások szervezése,
 - faliújság, iskolaújság szerkesztése,
 - könyvtári órák,
 - egészségnap,
 - az iskola egészét átfogó, előre tervezett programok, hétfélig iskolai sportrendezvények, kulturális programok,
 - kirándulások, erdei iskolák, túrák,
 - tájékoztató fórumok,
 - szülői értekezlet (a külső előadóval),
 - szakmai tanácskozások, tréningek.
- **Iskolán kívüli rendezvények** keretében kapcsolódhatunk más szervezetek, intézmények programjaihoz.

A leggyakrabban alkalmazott módszereink:

- ismeretterjesztő előadás,
- riport,
- projekt,
- gyakorlat,
- művészi kifejezés,
- megfigyelés,
- mérés,
- könyvtári bűvárkodás, kiselőadás, beszámoló,

- vita,
- kérdőív,
- probléma okainak megkeresése.

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető **taneszközökkel**, oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek az egészségnevelési munkához szükségesek.

Ismerethordozó segédeszközeink:

- képanyag (videó, Internet),
- folyóiratok,
- szakkönyvek,
- szemléltető eszközök,
- projektor, laptop, kivetítő,
- könyvtár.

Az egészségnevelés értékelése

Nevelési tevékenységünk akkor mondható eredményesnek, ha céljaink megvalósulását tanulóink életvitele igazolja; illetve az előbbit a közvélemény megítélése is bizonyítja.

3.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban **a következő tevékenységformák szolgálják:**

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
<i>biológia</i>	- rovarcsípések

	<ul style="list-style-type: none"> - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
<i>kémia</i>	<ul style="list-style-type: none"> - mérgeзések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
<i>fizika</i>	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
<i>testnevelés</i>	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- Az 5-8. évfolyamokon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az 5-8. évfolyamokon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

4. Környezeti nevelés

Általános célok:

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását, annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelendők, akik kreatív problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

Rövid távú céljaink tervezésében figyelembe vesszük, hogy a hosszabb távú célok megvalósításához milyen lépések vezetnek.

Alapvető céljaink:

- a környezeti nevelés az oktatás valamennyi területén jelenjen meg;
- erősítsük a tantárgyi kapcsolatokat;
- a pedagógusok, a felnőtt dolgozók és szülők példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel terjesztői;
- az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése;
- takarékoság vízzel, villannyal, fűtéssel, papírfelhasználással;

- a tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, bajokat;
- az iskola környezetének zöldítése;
- erdei iskola szervezése.

Új tervek:

- az egészségnevelési program elkészítése;
- a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához;
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása;
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése;
- az iskola körüli udvar virágosabbá tétele;
- funkcionális és aktuális dekoráció tanteremben, aulában;
- derűs hangulatú, virágokkal díszített belső terek;
- a parkok ápolása tanulói részvétellel;
- helyes fogyasztói szokások kialakítása étkezés és vásárlás terén;
- takarékos és figyelmes anyaghasználatra nevelés, papír újrahasznosítás, komposztálás;
- a tanulmányi kirándulások újrászabályozása;
- meghatározott terület rendszeres ellenőrzése, rendbetétele az iskolában és az iskola körül;
- szakköri lehetőség biztosítása;
- a madarak és fák napjának megünneplése;

Szaktárgyi célok:

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei);
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, probléma-megoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- tanórán kívüli szakórák szervezése;
- természetvédelmi versenyekre felkészítés;
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon;
- a számítógép felhasználása a tanórákon.

A környezeti nevelés lehetőségei külön órakeret biztosítása nélkül:

- osztályfőnöki órákon (egységes tanmenet szerint),
- minden tantárgyba beépített részekkel.

A **tanórákon** hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is közük van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink jó elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Nem hagyományos tanórai keretben a tanév során egy-egy osztálynyi gyermek lehetőség szerint (pályázati forrás függvényében) erdei iskolában tölt egy hetet vagy intézmény- és múzeumlátogatásokat szervez. Az itt folyó munka a tanév szerves része. Az erdei iskolában a munka meghatározott, speciális órarend szerint folyik.

Tanórán kívüli lehetőségeink a következők:

- szakköri tevékenységek,
- vetélkedőkön, versenyeken, tanulói pályázatokon való részvétel,
- kiállítások szervezése,

- bekapcsolódása helyi akciókba (pl. „Te Szedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért” akció),
- fásítás, zöldítés, gyomtalanítás,
- kézműves foglalkozások,
- színjátszás, drámapedagógia,
- falújság szerkesztése,
- az iskola udvarának rendben tartása,
- témanap, jeles napok.

Iskolán kívüli lehetőségeink az alábbiak:

- múzeumlátogatás, üzemplátogatás,
- tanösvény bejárás, takarítás, forrástisztítás,
- tanulmányi kirándulás,
- gyűjtőakciók (szárazelem),
- állatkert, vadaspark, botanikus kert látogatása.

Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért olyan továbbképzéseken veszünk részt, amelyen megismerjük az interaktív lehetőségeket. Fontos, hogy ezeket mindenki saját maga is kipróbálja, mielőtt diákokkal alkalmazza. A foglalkozások, módszerek így válnak csak hitelessé.

A környezettudatos tanulói magatartás kialakításának módszereivel kapcsolatos elvárásaink:

- életkornak megfelelő legyen
- pozitív szemléletet adjon
- szabad ég alatt valósuljon meg
- tevékenységközpontú, életszerű legyen
- megtapasztaláson alapuljon
- tartalmazzon játékos elemeket
- élményközpontú legyen, érzelmekre hasson
- együttműködésre épüljön.

A leggyakrabban alkalmazott módszereink:

- kooperatív tanulási technikák,
- játékok,
- modellezés,
- riport,
- projekt,
- terepgyakorlat,
- kreatív tevékenység,
- közösségépítés,
- művészi kifejezés,
- megfigyelés,
- kísérlet,
- mérés,
- számítás,
- dokumentálás,
- modellezés,
- kézművesség, rajz,
- könyvtári búvárkodás, kiselőadás,
- növény- és állatgondozás,
- lobbizás,

- vita,
- kérdőív,
- probléma okainak megkeresése.

Taneshközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasznált vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

A pályázati forrásokból szervezhető erdei iskolai programokhoz biztosítani kell a biológiai és kémia vízvizsgálatokhoz, illetve a levegő- és talajvizsgálatokhoz szükséges eszközöket, vegyszereket. Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szakkönyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális és multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

A környezeti nevelés ismerethordozó segédeszközei:

- képanyag (digitális tananyagok),
- számítógép,
- folyóirat,
- szemléltető eszközök,
- könyvtár.

A környezeti nevelés értékelése

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A pedagógusok környezeti nevelési gyakorlatának színvonalát minősíthetjük az alábbi elvárások megítélésével:

- Rendelkeznek-e mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak?
- Felkészülésüket áthatja-e az együttműködésre törekvés?
- Törekednek-e fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között?
- Tanulóik számára jól szervezett tevékenységek során biztosítják-e a sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet?
- Alkalmat adnak-e az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásának?
- Segítik-e a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és a szükségszerűségeinek felismerését?
- Lehetőségeket biztosítanak-e arra, hogy a tananyag legyen természetes valóságában tanulmányozható és élményt nyújtson?
- Megszervezik-e az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítják-e a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában?

A tanulók környezeti nevelési eredményeinek értékelési szempontjai:

- az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulása,
- a szociális képességek alakulása,
- a beállítódások és értékorientáció fejlődése,
- a csoporthelyzet megismerése,
- a konfliktuskezelés módjai,
- a csoportviszonyok alakulása,
- a közvélemény, a morális gondolkodás változása,
- az informális kapcsolatrendszerek alakulása,

- a tevékenységrendszer megismerése.

5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat.

5.1. A tehetség kibontakozásának segítése

A tehetséget kétféleképpen értelmezzük:

- a tanuló képességei között vannak olyanok, amelyek meghaladják egyéb képességeit;
- a tanuló az átlagot jóval meghaladó képességgel, képességekkel rendelkezik, kimagasló teljesítményre képes.

Mindkét esetben kiemelt feladatunknak tekintjük a képességfejlesztést azzal a megszorítással, hogy ilyen tevékenységünkkel párhuzamosan azokat a képességeket is fejleszteniünk kell, amelyek gyengék.

A tehetséggondozás egyaránt feladata a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásoknak. Annak felderítése, hogy a gyermek miben tehetséges, minden pedagógus feladata, de az információk az osztályfőnöknél gyűlnek össze, aki munkatársaival meghatározza a fejlesztés lehetőségeit.

A tehetségesek számára a jövőben a következő **szakköröket** indítjuk: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelvek, matematika, digitális kultúra– szükség esetén bármilyen tárgyból.

Az **énekkari** tagság a szaktanár véleménye alapján önkéntes, de jelentkezés esetén a teljes tanévre szól.

Az iskolában **diáksportkör** működik, a sportköri tagság önkéntes.

A tehetségesek érdekében a 7. és 8. évfolyamon **képességek szerinti csoportokat** alakíthatunk ki, s így történhet az oktatásuk matematikából, idegen nyelvből, digitális kultúrából, magyar nyelv és irodalomból.

Évente (az első félévben) **középiskolai előkészítőket** szervezünk a felvételi tárgyakból.

Lehetőségeink szerint **erdei iskolát** és **szaktábort** indítunk nyaranként.

Konkrétabb tevékenységi formák:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás),
- a tanulás tanítása,
- a nívócsoportos oktatás,
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az iskolai sportkör,
- a szakkörök,

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése.

Ha a tanuló kiemelkedő képességének fejlesztése iskolánk keretein belül már nem lehetséges, segítünk a szülőnek azokat a lehetőségeket felkutatni és ajánlani, ahol a fejlesztés tovább folytatható.

5.2. A beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelése

A **beilleszkedési és magatartási zavaroknak** nagyon sok oka lehet, köztük olyanok is, amelyek kiderítése meghaladja az iskolai szakemberek képességeit. A **tapasztalataink alapján a leggyakoribb okok a következők:**

- a család szétzilálódott, s a gyermek képtelen a helyzetet feldolgozni,
- a szülők erkölcsi értékrendje megingott, nevelési céljaik helyességét illetően elbizonytalanodtak,
- a gyermek ingerszegény környezetben él,
- érzelmi-akarati sérülés,
- részképesség-zavar,
- többszöri osztályismétlés,
- pedagógus és gyermek rossz viszonya,
- mentális ok,
- agresszív környezeti hatások,
- irreális tanulói énkép,
- öröm és sikerélmény hiánya,
- csak büntetés alkalmazása, dicséret és jutalmazás hiánya.
- A gyermekeknél tapasztalt indulatot úgy fogjuk fel, hogy segítségre, és nem büntetésre van szükségük.

Természetesnek tartjuk, hogy elsődleges feladatunk a gyerek személyiségének alapos megismerése, a beilleszkedési és magatartási zavar okának kiderítése, az ok megszüntetését vélhetően eredményező tevékenységek megtervezése és végrehajtása.

A kiderített októl függően lehet a tennivalónk:

- az iskola tartson az óvodával olyan kapcsolatot, hogy a tanítók időben tájékozódhassanak a leendő elsősök személyiségének jegyeiről,
- a 4. osztályok tanítói adjanak részletes jellemzést, a „fogadó osztályfőnök” hospitáljon,
- valamennyi pedagógus figyelje meg a tanuló tanórai és tanórán kívüli viselkedését, szokásait, s a szerzett tapasztalatokat adja át az osztályfőnöknek,
- a családi körülmények megismerése, családlátogatások,
- a tanuló baráti körének ismerete,
- lehetőség szerint kis létszámú első osztály indítása, hogy a tanító több időt szánhasson a nehézséggel küzdő tanulóra,
- a felzárkóztató foglalkozások vagy a tanulószoba segítségének felajánlása,
- a szülők hitének erősítése azokban az esetekben, amikor nevelési céljaik azonosak az iskoláéval,
- az agresszív környezeti hatások megszüntetése,
- olyan feladat adása, amelynek elvégzésével a tanulónak sikerélményben lesz része, majd a kapott dicséret ösztönző hatású lesz,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatát a kölcsönös bizalomra és szeretetre kell építeni.

Amennyiben a feladat meghaladja az iskola képességeit (súlyos, szélsőséges zavar), külső szakemberek közreműködése szükséges (nevelési tanácsadó, orvos, pszichológus). Azt azonban nem engedhetjük meg, hogy a szélsőséges magatartási zavarokkal rendelkező tanuló akadályozza társainak fejlődését. Ilyen esetekben az intézményvezető él a jogszabályok adta büntetési lehetőségekkel.

5.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A magatartási zavarokhoz hasonlóan a tanulási kudarcok okai is sokfélék lehetnek, de szinte minden esetben azonos az eredmény: a tanuló jelentős lemaradása, amely kezelés nélkül egy ponton irreverzibilissé válik. Ez esetben is elsődleges feladatunk az okok kiderítése és a prevenció.

A kudarc és lemaradás gyakori okai lehetnek:

- a tanulás feltételei otthon nem biztosítottak,
- a gyermek a családban nem számíthat tanulási segítségre,
- hátrányos helyzet, veszélyeztetettség,
- az átlagtól alacsonyabb képességek,
- a tanuló gyenge akarata.

Attól függően, hogy a tanulási kudarcnak milyen okait tártuk fel, kell **a teendőinket meghatározni, melyek lehetnek:**

- családlátogatáson az osztályfőnök meggyőződik arról, hogy milyenek a gyermek tanulási feltételei;
- az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnök véleménye alapján (főleg a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek számára) tanulószobai foglalkozást szervezünk;
- magyar nyelvből és matematikából a 8. kivételével valamennyi évfolyamon heti egy óra korrepetálás keretében nyújtunk segítséget a lemaradóknak;
- a tanítási órán a tanulók eltérő képességeihez igazodó óravezetést alkalmazunk;
- matematika és nyelvi órákon nívócsoportos oktatás formájában biztosítjuk az e területeken gyengén teljesítők számára a haladást;
- kötelező ezen tanulók írásbeli munkáinak gyakoribb javítása rövid írásos értékeléssel; számukra külön ki kell jelölni azt a minimum tananyagot, amelyet a tovább haladáshoz feltétlen szükséges elsajátítaniuk;
- az osztályban tanító, illetve a tanulóval kapcsolatba kerülő pedagógusok egységesen járnak el;
- azokkal, akiknél az eddig elmondottak nem segítenek, a tanító vagy szaktanár egyénileg is foglalkozzon;
- a tanulók minden erőfeszítését jutalmazni kell, hogy önbizalmuk erősödjék és ösztönözze őket a munkára;
- igényeljük a nevelési tanácsadó szakszolgáltatásait.

A súlyosabb, pszichés okok miatt bekövetkező lemaradások kezelését szakemberek bevonásával tervezzük.

5.4. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása, nevelése

Az enyhe értelmi fogyatékos tanuló fejlesztése

Az enyhe értelmi fogyatékosok az értelmi fogyatékosok (mentálisan sérültek) egyik alcsoportját képezik. Személyiségük fejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű,

örökölt, vagy korai érett korban szerzett sérülésével, vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Megfelelő gyógypedagógiai támogatás és kedvező szociális feltételek esetén integrált iskoláztatásuk megvalósítható. Speciális nevelési szükségleteinek megfelelő rendszeres gyógypedagógiai oktatás, terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

Jellemzői:

- sérült vagy fejletlen pszichikus funkciók jellegzetes különbségét létrehozó okok sokszínűsége;
- az eltérés ugyan minden pszichikus funkciót (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi, akarati élet, viselkedés, magatartás, cselekvés, attitűdök, stb.) érinthet, azonban ennek változatossága tanulóként és funkcióként vizsgálva igen nagy;
- a fejlődés üteme és dinamikája;
- a fejlesztés várható eredménye.

Pedagógiai szakaszai:

- *Az 1-6. évfolyamon* hosszabb időt biztosít a tanuláshoz, nélkülözhetetlen pszichikus funkciók fejlesztéséhez, az alapozás évei különösen fontos időszakot jelentenek a további iskolai pályafutásban. A tanterv tartalmazza a pedagógiai diagnosztikán és fejlesztési stratégián alapuló konkrét gyógypedagógiai eljárásokat. A folyamatos gyógypedagógiai diagnosztizálás nyomán, a tanítás-tanulás folyamatában állapítható meg biztonsággal az iskolatípus módosításának esetenkénti szükségessége.
- *A 7-8. évfolyamon* a második pedagógiai szakasz az előző eredményeire, elsősorban a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül.

A sajátos nevelési igényű tanuló/gyermek iskolai nevelése-oktatása

A köznevelési törvény 47. § (3) értelmében a sajátos nevelési igényű tanuló/gyermek iskolai nevelése-oktatása osztályban/csoportban a többi gyermekkel, tanulóval együtt, azonos osztályban történhet.

Intézményünk nem akadálymentesített. Személyi feltételeink már szerencsésebbek, hiszen iskolánkban gyógypedagógiai szakképesítéssel rendelkező szakemberek segítik a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását.

Értékelés, minősítés

- A szakértői bizottság véleménye alapján a sajátos nevelési igényű tanulót az intézményvezető határozatban mentesíti egyes tantárgyak, tantárgyi részek értékelése alól.
- Felsorolt esetekben a köznevelési törvény 47. § alapján, meghatározott időkeret terhére egyéni foglalkozást szervezünk.
- Az **egyéni fejlesztési terv** célja az, hogy a gyermeket tanító pedagógusok dokumentált formában követhessék nyomon a tanuló fejlődését. Meghatározó szempont, hogy a tanuló adott időbeni kompetenciaszintje konkrétan leírt, illetve később összehasonlítható legyen (fejlődés követése, fejlődési irányok meghatározása). Fontos a folyamatos értékelés.
- A **fejlesztési napló** tartalmazza
 - a tanuló adatait (neve, osztálya, egyéb személyi adatok, a fejlesztést végző pedagógus neve, a feljegyzés időpontja),
 - haladását (a tanuló eredményei, oktatási területek, nevelési területek),
 - a problémákat és fejlesztési irányokat oktatási területeken és nevelési területeken,

- a cselekvési, fejlesztési tervet (mit kell fejleszteni konkrétan, milyen eszközzel, kiket kell bevonni a fejlesztésbe [külső, belső segítség], csoporton kívül és belül),
- mennyi időt vesz igénybe,
- mikor kell visszatérni a probléma megbeszélésére, a haladás értékelésére
- az időkeretet (esetünkben az évfolyamra meghatározott időkeret tizenöt százaléka, enyhe értelmi fogyatékos tanulónál, ugyancsak diszlexiás, diszkalkuliás, diszgráfias esetében, negyven százaléka beszéd fogyatékos tanuló esetében).

Integráció

Az integrált keretek között nevelt sajátos nevelési igényű tanulóink esetében figyelembe vettük

- a köznevelési törvény előírásait,
- a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet rendelkezéseit, valamint
- a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit.

5.5. Gyermek- és ifjúságvédelem

A hátrányos és veszélyeztetett helyzet a mi iskolánkban fokozottan fennáll. A gyermekvédelem ma igazán az egész tantestület ügye, kiemelten az osztályfőnök feladata. A veszélyeztetettség és hátrányosság fogalmak értelmezését az élet kitágította. A prevenció sikere a teljes intézményi munka gyakorlati eredményességén múlik (nem elegendő az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége, a helyzetfelderítés, a szülőknek adott tanács, a szociális kérelmek támogatása). Az iskolából kikerülő gyermekeknek egyre növekvő hányada dohányzik, és kerül kapcsolatba az alkohollal, illetve egyéb egészségre ártalmas szerekkel. Igaz, hogy az iskolában megismert értékrenden kívül másfélével is megismerkednek (sőt napjainkban többnyire negatív értékrenddel a kereskedelmi tévécsatornák vagy a közvetlen környezet által), melyet nehezen tudunk ellensúlyozni - mégsem mondhatjuk, hogy mindent kifogástalanul csináltunk. E programban az egészséges életmód kialakítása alapfeladat. Az etika/hit- és erkölcs tanítását megkülönböztetett figyelemben kell részesítenünk a személyiségformálás hatékonyabbá tétele érdekében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény) pontosan meghatározza a helyi önkormányzat és intézményünk feladatát a gyermek- és ifjúságvédelem területén. A gyermekvédelem feladata

- a hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett tanulók felderítése,
- a veszélyeztetettséget okozó körülmények megállapítása és nyilvántartásba vétele,
- a következmények pedagógiai eszközökkel történő enyhítése,
- szükség esetén önkormányzati adminisztratív intézkedések kezdeményezése.

Az intézményi feladatokat az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse fogja össze. Támazkodik az osztályfőnökök információira, az egyes gyermekekre vonatkozóan megtervezik közös eljárásaikat, értékelik tapasztalataikat.

Az év elején az ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel együttműködve veszi nyilvántartásba a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókat a kidolgozott szempontsor figyelembevételével. Szükség esetén családlátogatást végeznek, hogy a tanulók fejlődését veszélyeztető, hátráltató körülményeket megismerjék, feltárják és segítséget tudjanak nyújtani. Az intézményvezető-helyettes feladata a védő-óvó intézkedés kezdeményezése. A veszélyeztető és hátrányos helyzet megszüntetése, a tanuló problémájának megoldása érdekében az ifjúságvédelmi felelős kapcsolatot tart:

- az intézményvezetővel és / vagy helyettesével,
- a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Edelényi Tagintézményével,
- az osztályfőnökökkel,
- az iskolaorvossal és a védőnővel,
- pedagógus kollégáival,

- a szülői szervezet tagjaival,
- az *Edelényi Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermejkölési Szolgálattal*.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások (szakkörök, egyéni felkészítés, versenyeztetés),
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- az egész napos iskolai és a tanulószobai foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (étkezés, tankönyvtámogatás),
- a szülőkkal való együttműködés (családlátogatás, nyílt tanítási napok, szülői értekezletek).
- bűnmegelőzési előadások.

5.6. Szociális hátrányok enyhítése, esélyegyenlőség biztosítása

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünkkel a tanulók esélyegyenlőtlenségét kívánjuk biztosítani. Szükségesnek tartjuk a területre vonatkozó, naprakész információk meglétét, ezért rendszeresen felhasználjuk gyermekvédelemi rendszerünk működésének eredményeit, folyamatos megfigyeléseket végzünk, tájékozódunk a tanulók körülményeiről.

Ha tudomásunkra jut, hogy valamelyik gyermek folyamatos étkeztetése vagy egyéb alapvető ellátása nem biztosított, intézkedéseket teszünk ennek megoldására. Az intézkedés lehet: a család körülményeinek feltárása, egész napos iskolai vagy menzás elhelyezés, önkormányzati segítség.

Törekszünk arra, hogy a gyermek étkeztetése (tízórai, ebéd, uzsonna) még akkor is biztosított legyen, ha szülője erről nem gondoskodik.

Elősegítjük és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg, éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket családjuk nem, de intézményünk biztosítani tud (könyvtár, szabadidős tevékenységeink).

Állami gondozásba vételre csak akkor teszünk javaslatot, ha pedagógiai és családgondozó tevékenységünkkel sem érjük el, hogy a gyermek folyamatos ellátása és nevelése biztosított legyen. Motiváljuk a szülőket, hogy szociális gondjaik enyhítésére vegyék igénybe egész napos iskolai és tanulószobai szolgáltatásunkat.

A gyermekét elhanyagoló szülők feladataiból az átlagosnál többet vállalunk át az alábbi területeken:

- pályaválasztás előkészítése és lebonyolítása,
- a pedagógiai szakszolgálatokkal kapcsolatos eljárások,
- kirándultatás,
- helyi, regionális és országos támogatások megszerzése,
- színházlátogatások.

Az intézmény a pályázati lehetőségek függvényében igyekszik a szociálisan rászorult diákoknak táborozási lehetőséget is biztosítani.

5.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk integráló jellegű intézmény. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), illetve halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a nevelésbe, oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- a neveléssel-oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- a nevelésben-oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- a nevelésben-oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

- jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, illetve olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak,
- és ha mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét,
- a közszolgáltatások elérhetőségét,
- a gyermekek/tanulók (HH / HHH, illetve SNI) eloszlását az egyes csoportokban, iskolai osztályokban,
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást,
- a lemorzsolódás arányát,
- a továbbtanulási mutatókat,
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban,
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban,
- a kompetenciamérések eredményeit,
- a humán erőforrás hiányát,
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést,
- a módszertani képzettséget,
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek),
- DIFER mérést.

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

6.1. A pedagógusok alapvető feladatai

6.1.1. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása;
- a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok);
- előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra;
- a motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon;
- változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon;
- a tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon;
- a tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon;
- az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon;
- a helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében;
- a tanórai és a tanórán kívüli digitális technológia adta lehetőségek alkalmazása.
- Minden pedagógusunktól elvárjuk, hogy legyen elkötelezett az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyerekek egyéni képességeit figyelembe vevő inkluzív nevelés iránt.
- Kiemelt feladatunk az általános emberi értékek, normák közvetítése, elsajátíttatása és alkalmazásának gyakorlása.

6.1.2. A tehetséges tanulók gondozására irányuló feladatok:

- egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére;
- iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítségnyújtás a szervezésben;
- részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon;
- a tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.;
- a tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

6.1.3. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére;
- a gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében;
- a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása;

- a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára;
- az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében;
- hátránykompenzáció a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

6.1.4. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház- és múzeumlátogatás, kirándulás);
- szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. karácsonyi ünnepség, kézműves foglalkozások, diszkó);
- iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése;
- a nevelők, a gyerekek és a szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

6.1.5. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- a munkaköri köteleességek teljesítése.
- az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- a tanórák pontos kezdése és befejezése.
- pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- az egyes tanévek közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

6.1.6. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület, a szakmai munkaközösség tevékenységében

- feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- projektek kihasználása: egymás jobb megismerése (akár iskolán kívüli környezetben is), egymás problémáinak meghallgatása.

6.1.7. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- továbbképzéseken való részvétel.
- a továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

6.1.8. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

6.1.9. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában
.részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

6.1.10. Aktív részvétel a tantestület életében

- a pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.

6.1.11. Az iskola képviselete

- együttműködés a szülői szervezet által szervezett rendezvények megvalósításában;
- részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken (Családi nap);
- tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában;
- együttműködés az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetekkel;
- bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe;
- a település rendezvényein, eseményein való részvétel;
- aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport stb. életében, civil szervezeteiben;
- együttműködési szerződés civil szervezetekkel, ágazati és ágazatközi partnerekkel;
- együttműködés az óvodákkal az óvoda-iskola átmenet segítése céljából, mely hozzájárul az iskolai lemorzsolódás csökkentéséhez.

6.1.12. A vezetői feladatok ellátása

- vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- a vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

6.1.13. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása;
- elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé;
- pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek;
- kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása);
- együttműködés a szülőkkel a tanulók tanulmányi előmenetelének segítése és az iskolai lemorzsolódás csökkentése érdekében.

6.1.14. TÉR

Az értékelés szempontrendszere:

Az értékelési rendszer 2 részből áll össze:

- személyre szabott szakmai követelmények (adott tanévre meghatározásra kerülő éves fejlesztési célok vagy teljesítménycélok) és azok évenkénti értékelése,
- a munkavégzés meghatározott (mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) értékelési szempontjai alapján történő értékelés.

- Pedagógiai munka minősége, eredményessége
- Feladatvállalás mennyiségi mutatói.
- Munkavégzés megbízhatósága, határidők betartása
- Kommunikáció, együttműködés
- Tehetség gondozás, felzárkóztatás/ esélyteremtés
- Motiváció, elkötelezettség, etikus magatartás
- Egyedi intézményi értékelési szempont

6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

6.2.1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli illetve szükség esetén iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-és múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Ellátja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről; érdemi választ ad a szülők és a tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadóórákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.

- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervzetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és az ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi a tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

6.2.2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi. Ennek tartalmi elemei a következők:

- az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről;
- tanév eleji statisztikai adatok az osztályról;
- osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve);
- tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban;
- tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre; az egyes szülői értekezletek tervezett témái;
- az osztály diákközösségének vezetői;
- az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán:

- első félévi és tanév végi osztálystatisztika,
- első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről,
- jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

6.2.3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról:

- tanulók száma, ebből leány;
- állami nevelt (gondozott) tanuló;
- hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló;
- tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló;
- sajátos nevelési igényű tanuló;
- az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló;
- az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló;
- az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló);
- egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók;
- más településről bejáró tanuló;
- nem magyar állampolgár;
- évfolyamismétlő.

Statistikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról:

- tanulók száma összesen, ebből a lányok és a fiúk száma;
- osztályozott tanulók száma és aránya;
- osztályozatlan tanulók száma és aránya;
- az egyes tantárgyak osztályátlaga;
- az idegen nyelv(ek)et tanulók száma és aránya (a tanult nyelv megnevezésével);
- egész napos iskolai foglalkozásokon részt vevő tanulók száma (1-4. évfolyam, osztályonkénti bontásban);
- A felső tagozaton kivezetésre kerül az iskolaotthonos program a 2023/2024-es tanévtől.
- 5-6. évfolyamon napközis foglalkoztatást szervezünk az iskolaotthonos tanulásszervezés helyett.
- tanulószobai foglalkozásokon részt vevő tanulók száma (7-8. évfolyam, osztályonkénti bontásban);
- az osztály tanulmányi átlaga;
- kitűnő tanulók száma és aránya;
- szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén;
- példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén;
- példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén;
- szaktanári figyelmeztetések, intések és megrovások száma;
- osztályfőnöki dicsérek, figyelmeztetések, intések és megrovások száma;
- igazgatói dicsérek, figyelmeztetések, intések és megrovások száma;
- egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya, ebből a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma;
- két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya, ebből a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma;
- három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya, ebből a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma;
- a bukások száma tantárgyanként;
- a javítóvizsgán átment tanulók száma, ebből a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma;
- az osztályozóvizsgán átment tanulók száma, ebből a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma;
- a tanulmányi, sport-, kulturális stb. versenyek eredményei;
- iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések);
- iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések);
- étkezéssel kapcsolatos adatok (ingyenesen étkezők, 50 %-ot fizetők, teljes összeget fizetők);

- hit- és erkölcsstan oktatásban részt vevő tanulók száma (osztályonkénti és felekezetek szerinti bontásban, az erkölcsstant választó tanulók számának megjelölésével);
- szakköri foglalkozásokon részt vevő tanulók száma (osztályonként, szakkör szerinti bontásban);
- igazolt mulasztások száma, ebből a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma és aránya;
- igazolatlan mulasztások száma, ebből a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma és aránya;
- a tanulók szociális helyzetével kapcsolatos adatok (család helyzete, sajátos nevelési igény, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet, veszélyeztetettség);
- a helyben lakó illetve a körzeten belüli és kívüli bejáró tanulók száma;
- nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői:
 - a középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika);
 - középiskolai felvétel a tanulók választása alapján;
 - a választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya;
 - a választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya;
 - a választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya;
 - továbbtanulás iskolatípusok szerint:
 - gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya;
 - szaggimnáziumba felvett tanulók száma és aránya;
 - szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya;
 - egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya.

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén:

- az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók);
- az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka);
- a tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei);
- az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája;
- neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók);
- a közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel);
- a szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával);
- minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

6.2.4. Az osztályfőnöki órák témái

- ***Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin:***
 - a házirend szabályainak megbeszélése;
 - az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése;

- balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése;
- az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése;
- az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése;
- a kerékpáros közlekedés szabályai.
- **Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák:**
 - félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre, a személyes higiénia, a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevételeivel;
 - elsősegélynyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése, a mentők hívásának helyes módja;
 - félévente egy alkalommal az elsősegélynyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele;
 - az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén;
 - megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én;
 - megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a nemzeti összetartozás napjáról;
 - kirándulás előkészítése igény szerint;
 - pályázatok adta lehetőségek kihasználása (napközis táborok, Lázár Ervin program stb.)

6.3. Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként

6.3.1. Az 5. évfolyamon

Tananyag: Tanuljunk tanulni! Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek; A tanulást is tanulni kell; Nehéz és könnyű tantárgyak; Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség; Gazdálkodás az idővel; A tanulást is tanulni kell; Ami érdekel, amit szívesen csinállok.

Tananyag: Személyiségünk; Önismeret, öntudat, önbizalom; Az ember értéke; Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése; A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek; Az egészség értéke életünkben; Hogyan élhetünk egészségesen; Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés); Életrend, életritmus; A szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk; Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik; Az étkezés illemtana; Az öltözködés kultúrája; A szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Internet, közösségi média, Facebook megfelelő használata.

Követelmény: Tudja a megfelelő módon használni az internetet! Tudjon különbséget tenni a számára megfelelő és nem megfelelő tartalmak között! Életkori sajátosságának megfelelő témák keresése; Használja megfelelően a közösségi média, kiemelten a Facebook lehetőségeit! Csak olyan tartalmakat közöljön és/vagy osszon meg, ami nem hozza kellemetlen helyzetbe, ne alakítson ki magáról rossz képet! Ne osszon meg magáról olyan adatokat és képeket, amit mások esetleg

felhasználhatnak ellene, illetve egyéb, nem megfelelő célokra! Ügyeljen a megfelelő kifejezések használatára!

Tananyag: Családi élet; Alkalmazkodás a családban; Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapi, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása; Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés; Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen; Tömegközlekedési lehetőségek; Kerékpáros közlekedés; Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6.3.2. A 6. évfolyamon

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás; Problémamegoldás, tanulás, emlékezet; Intelligencia, okosság, bölcsesség; Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései; Értékelje a tudást, a lelkierőt, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk; Emberi mivoltunk általános vonásai, egyediségünk; Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség; Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására; Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek; Test és lélek egysége; Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiéniá; Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik; Találkozás, üdvözlés; Megszólítás, bemutatkozás, társalgás; A telefonálás illemtana; Vendégségben, vendéglátás; Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet; Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása; Nemi érés, nemi higiénia; A környezet tisztán tartása otthon és az osztályban; Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés; A kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése; Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása; Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat! Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

6.3.3. A 7. évfolyamon

Tananyag: Test és lélek; Egészség, betegség, fogyatékoság; Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiéniá; Veszélyeztető tényezők; Az egyén és a drogok; A drogok és a médiák; A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk; Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség; A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek; A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció; Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés; Képesség és teljesítmény összefüggése; Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai; Munkahelyi ártalmak és a stressz; A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés; Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség; Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban; Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: felsorolni a képességek fő jellemzőit; felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát; megadni saját képességeik szintjeit; azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben; felismerni a munkahelyi ártalmakat; magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét; értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat; azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban; bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban!

Tananyag: Közlekedés – a KRESZ szabályai; Az elsősegélynyújtás szabályai; Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: Tudni illik; Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás; A társalgás illemtana; Hogyan? Miről? Kamaszszerelm.

Követelmény: A helyes viselkedési formák tudatosítása.

6.3.4. A 8. évfolyamon

Tananyag: Személyiségünk; Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagáról és másokról; Elismerés, bírálat, építő, romboló; Érdeklődés, célok, akarat, éniideal, értékek; Önérték, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés; Önfegyelem, akarat, felelősség; Különbözőségek és hasonlóságok; A másik egyediségének, máságának elismerése, tisztelete; A másik megismerése; Kommunikáció; Vitatkozás, versengés, kompromisszumok; Jellem-lelki tulajdonságok; Szokások, tudás, erkölcs, világnézet; Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás; Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség; Nyitottság, kíváncsiság; Az ember, mint értékelő lény; Az értékelés szempontjai; Az értékelés nehézségei; A legfontosabbnak tartott értékek; Az ember, mint erkölcsi lény; Választás és döntés, szándék és tett; A rossz, a hibázás és a bűn; Az erkölcsös cselekedet (Jót jól!); Mozgatóink; Meghatározottságaink, gyökereink; Vágy, szükséglet, lehetőség, igény; Érdekek, értékek, normák; Beállítódás, magatartás és viselkedés; Empátia, tolerancia; Az egyes ember fejlődése; Életkorok jellemzői;

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció; Képességek, munkahely, munkanélküliség; Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség; Számolási képesség, fizikai teherbírás, kezűgyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség; A képesség és teljesítmény összefüggése; Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai; A munkahelyi ártalmak és a stressz; A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés; Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: felsorolni a képességek fő jellemzőit; felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát; megadni saját képességeik szintjeit; azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben; felismerni a munkahelyi ártalmakat; magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét!

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok; A pályák megismerésének lehetőségei: pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások; Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok; Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek; A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások; Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése; Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban; Érdeklődési területek: szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni, testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni, technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni, tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni; Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban; Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban; bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban!

Tananyag: Családi élet; Családtervezés, házasság, családi célkitűzések; Generációk kapcsolata, egymás segítése; Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

6.3.5. Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája

- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bíráló, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápoltság, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcban önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalok bűnözése
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illetve
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
- Árulkodás, becsület, „betyárbecsület”
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás (viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése)
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televíziós műsorok, a videó-filmek, dvd-filmek, online elérhető tartalmak helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi és a női szerepek

- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

7. Az iskola nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés és oktatás programja

7.1. Célok és feladatok az etnikai kisebbség (cigányság) oktatásával kapcsolatosan

Az etnikai kisebbség (cigányság) oktatásával kapcsolatosan nevelőtestületünk az alábbi célokat és feladatokat határozza meg:

- cigányok és magyarok együtt ismerjék meg a cigány műveltség alapelemeit;
- a megismerés révén becsülik egymást, illetve Európa és a világ más részein élők kultúráját, tisztelik az eltéréseket;
- cigányok és magyarok becsülik saját maguk és kultúrájuk értékeit, és ezt fogadják el a másik emberben is;

Fenti törekvéseink csak akkor lehetnek eredményesek, ha segítjük

- a cigány hagyományok megőrzését,
- az elveszett értékeket újjáélesztését;
- a hátrányok leküzdését,
- a társadalomba való beilleszkedésüket.

Törekednünk kell alkalmazkodni a gyermekek személyes élményeihez, kulturális értékeihez, mert csak ezek ismeretében léphetünk előre.

	1-4. osztály	5-8. osztály
Szociális nevelés:	- viselkedésformák bemutatása, gyakoroltatása – a személyiség jogsérele nélkül, – melyek lehetővé teszik a beilleszkedést és a közösségben való aktív munkálkodást	- normák és cselekvésformák tudatosítása, gyakoroltatása, alkalmazás megkövetelése, - ösztönös és tudatos cselekvés közti különbség felismerése, - cigány és nem cigány közösségek vonásainak közelítése

Kommunikációs nevelés:	<ul style="list-style-type: none"> - beszédképesség formálása, hátrányok leküzdése - szókincsállomány bővítése - megnyilatkozás lehetőségeinek biztosítása szóban és írásban 	<ul style="list-style-type: none"> - beszéd – olvasás – íráskészség fejlesztése, - cigány irodalmi alkotások (líra, epika, vizuális művek) ismerete, bemutatása - dramatizációs lehetőségek egy-egy irodalmi alkotás segítségével
Tolerancia:	<ul style="list-style-type: none"> - cigány mesék, dalok, szólások, közmondások segítségével a másság jegyeinek megtalálása, megismerése - az elfogadás elősegítése - az európaiság mércéi, helyes viselkedésformái közösségben 	<ul style="list-style-type: none"> - lakóhely történelmének kölcsönös ismerete, - cigányok a nagyvilágban - a cigány ember (származás, nyelv, kultúra), - tudja alkalmazni az empátiát konkrét helyzetekre
Identitástudat, hagyományok:	<ul style="list-style-type: none"> - ünnepekhez kötődő cigány szokások megismerése, - családi hagyományok őrzése, - cigánymesterségek ismerete, - lakóhely ismerete, cigányság elhelyezkedése Magyarországon, - eredetmondák, híres cigányok életútjának ismerete, - cigány nemzeti jelképek ismerete 	<ul style="list-style-type: none"> - a családi élet szokásrendje, az élet nagy eseményeinek megünneplése (szülés, házasság, halál) - családok és gyermekek értékrendje, a férfi és nő viszonya, - a cigányság vándorlása, kapcsolódása a kereszténységhez - Kelet-Közép-Európa: a cigányság élettere
Tudás:	- a tudás, mint érték, értékteremtő erő megismertetése, elfogadtatása	
Testi-lelki egyensúly:	<ul style="list-style-type: none"> - higiénia alapszabályai, a test és lélek harmonikus kapcsolatának formálása, - egészséges életmód szokásrendszerének alapjai (tisztálkodási szokások), - tárgyi és környezetkultúra sajátos ismerete, tudatos felhasználása, - hitoktatáson való részvétel 	<ul style="list-style-type: none"> - higiénia alapszabályai, a test és lélek harmonikus kapcsolatának formálása, - egészséges életmód szokásrendszerének alapjai (tisztálkodási szokások), - tárgyi és környezetkultúra sajátos ismerete, tudatos felhasználása, - hitoktatáson való részvétel
Jövőkép:	- emberhez méltó életesmény kínálata; önbecsülés	

7.2. Cigány kisebbségi oktatás

A kisebbségi oktatás biztosítja a cigány tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek megismerését, a történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei- és tánckultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását.

Az oktatás elősegíti a cigány tanulók iskolai sikerességét, illetve mérsékeli hátrányaikat.

7.3. A foglalkozások ismeretanyaga

	Cigány népismeret	Kisebbségi önismeret	Szocializációs, kommunikációs fejlesztés
1-2. osztály	- a kisebbség nyelve		- együttélés szabályai

	<ul style="list-style-type: none"> - tárgyi és szellemi kultúra - hagyományok, tánc és játék - népművészet 	<ul style="list-style-type: none"> - a cigány népmesék világa, népdalszövegek, versek (szalonnafa-cigány népmesék, Szegő László: Cigány bölcsődal) - személyes és közös élmények, mesék, mondák feldolgozása 	<ul style="list-style-type: none"> - a gyerekek helye és szerepe a családban - az apa, anya, nagyszülők szerepe a családban - a családtagok neve, foglalkozása, életkora - családi kapcsolatok - konfliktushelyzetek és kezelésük - életmód – lakás, öltözködés, testápolás
3-4. osztály	<ul style="list-style-type: none"> - a kisebbség nyelve, - tárgyi és szellemi kultúra - népművészet - tánc és játék - hagyományok - mesterségek 	<ul style="list-style-type: none"> - cigány mondák - cigány műmesék (Szécsi Magda meséi) - cigány szólások, közmondások - egy-egy cigány képzőművészeti alkotás elemzése, jellemző vonások - Zöld az erdő – cigány himnusz megtanulása 	<ul style="list-style-type: none"> - együttélés szabályai - a cigány társadalom legfontosabb egységei, színterei (család, iskola) - a család tagjai, családfe - a nagycsalád (rokonok), nevek, nemzetségnevek, személyekhez fűződő ragadványnevek - a helyi cigányság bekapcsolódása a település életébe - a lakóhely intézményeinek szerepe a cigányság életében - értékeket képviselő jellegzetes cigány tradíciók tiszteletben tartása (családi kötelek, ünnepek) - helyes magatartásformák alkalmazása konkrét élethelyzetekben - életmód – a cigányok öltözködéskultúrája; tisztálkodás
5-6. osztály	<ul style="list-style-type: none"> - a kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúra: nyelvjárások, képzőművészet, iparművészet, - zenei örökség, hagyományok, régi és új szokások 	<ul style="list-style-type: none"> - cigány adomák, anekdoták, cigány viccek - a cigány elbeszélő irodalom: Orsós Jakab: Gyökerezés c. kötetéből egy-egy elbeszélés, 	<ul style="list-style-type: none"> - a cigányok származása - életmód és igények egymásra hatása, munkaszeretet - a gyerekek és a család értékrendje helytelen mozzgatók a társadalomban

		<p>- Lakatos Menyhért: Csandra szekere c. novellás kötetéből egy novella</p> <p>- cigány képzőművészet jellegzetes alkotásai, stílusjegyei</p>	<p>(előítéletes viselkedés) konkrét helyzetekben, empátia, tolerancia alkalmazása motiváció a tudás megszerzésére</p>
--	--	--	---

	Cigány népismeret	A kisebbség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja	Kisebbségi és állampolgári jogok
7-8. osztály	<ul style="list-style-type: none"> - a kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúra - nyelvjárások - építészeti emlékek (vizuális kultúra) - ének-, zenei- és tánckultúra (színház) - gazdasági élet - településföldrajzi ismeretek 	<ul style="list-style-type: none"> - a kisebbség magyarországi történelme és irodalma - a kisebbségnek más országokban élő csoportjai 	<ul style="list-style-type: none"> - kisebbségek jogai - kisebbségek intézményrendszere - nemzetközi kapcsolatok
	Kisebbségi önismeret	Szocializációs, kommunikációs fejlesztés	
	<ul style="list-style-type: none"> - a cigány kultúra értékei - kortárs roma irodalom: Lakatos Menyhért: Füstös képek, Akik élni akartak, Osztrojkán Béla: Nincs itthon az Isten - cigány képzőművészeti alkotások elemzése, stílusjegyek felismerése - cigány újságok, folyóiratok rendszeres figyelemmel kísérése 	<ul style="list-style-type: none"> - cigány és cigány, cigány és nem cigány kommunikációjának jellemzői az egyes művekben és a valós élethelyzetekben - a cigány emberek és nem cigány emberek életében legfontosabbnak tartott emberi értékek - a cigányság külső és belső kapcsolatai (napilapokból) - a születés, élet, halál felfogás a cigányoknál, jelentőségük az életükben - életmód: szenvedélybetegségek, az egyén felelőssége 	

		saját sorsáért, céltudatosság
--	--	----------------------------------

8. A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklete tartalmazza a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről szóló jegyzéket.

Iskolánk az eszközök és felszerelések, a helyiségek kialakítása tekintetében a vonatkozó rendeletnek megfelelően jár el.

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéeként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára.

Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

9. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái – kapcsolatok

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A partnerközpontú intézmény kialakításnak folyamatában elsődleges az iskola és a szülői ház kapcsolata. Célja, hogy

- a szülő tájékozott legyen az iskolában folyó munkáról, ismerje törekvéseinket, gondjainkat, eredményeinket;
- megismerhessük elvárásait az iskolával kapcsolatban;
- a gyermek nevelése-oktatása érdekében biztosítsuk az együttműködés lehetőségét.

A kapcsolattartás formái:

- szülői értekezletek,
- évente két alkalommal (a tanév, illetve a tavaszi félév elején) valamennyi évfolyam részére közös szülői értekezletet tartunk, amelyen általános tájékoztatást adunk és véleményt kérünk,
- az osztályok részére legalább kétszer tartunk értekezletet, ahol az osztály speciális problémái képezik a tanácskozás alapját,
- a családlátogatás elsődleges célja a tanuló otthoni körülményeinek megismerése,
- fogadóórán minden pedagógus havi egy alkalommal fogadja a szülőket, de nem zárkozunk el attól, hogy a szülő akadályoztatása esetén más időpontban keressen fel bennünket,
- minden olyan rendezvényünkre, amelyen technikailag megoldható, meghívjuk a szülőket is,
- lehetőséget adunk a szülők és gyermekek együttes tevékenységére (pl. gyermeknap, családi nap).
- A megemlékezések, ünnepek, programok előkészítésekor a tanulók egészét és lehetőség szerint szüleiket is bevonjuk az ünnepi készülődésbe.

Az intézményben a munkavállalók érdekeit a szakszervezet képviseli. Az intézményvezető és az érdekképviselői szerv kapcsolata a kollektív szerződésben rögzített betartásán alapul.

A Borsodi Általános Iskolának természetesen a fenntartással és működtetéssel összefüggő feladatokat ellátó Kazincbarcikai Tankerületi Központtal, illetve Edelény város önkormányzatával van a legszorosabb kapcsolata. Az együttműködésre minden fél törekszik, a kapcsolat korrekt.

Együttműködés történik még a városban működő óvodákkal, elsősorban a Mátyás óvodával. Jó a kapcsolat a városban működő Szent János Gimnáziummal. A Családsegítő és Nevelési tanácsadóval, a védőnői szolgálattal, rendőrséggel.

A szülői munkaközösség eddig és remélhetően a jövőben is segítőkészségről tett/tesz tanúbizonyságot. A szülői munkaközösség szükség szerint, de évente legalább két alkalommal ülésezik. A tanév kezdetén az intézményvezető tájékoztatja a munkaközösséget az éves munkatervről, célkitűzésekről, véleményt kér. A munkaközösség valamennyi jogát gyakorolhatja.

10. Hagyományaink, rendezvények, közélet

10.1. Tanulmányi versenyek

Versenyeink céljai, hogy

- a gyermekekben élő vetélkedő hajlamot mozgósítsuk;
- ismeretek bővítésére sarkalljunk;
- képességeket bontakoztassunk ki;
- a legjobb tanulókat kiválasszuk, tehetségüket fejlesszük;
- a gyermekeket sikerélményhez juttassunk;
- korrekcióra is alkalmas következtetéseket tudjunk levonni teljesítményünk színvonaláról;
- javítsuk az iskolánkról kialakított képet.

A versenyekkel kapcsolatos feladatunk:

- túlterhelést nem okozó, alapfeladatainkat hátrányosan nem befolyásoló versenyztetést végezzünk;
- időben gondoskodjunk a résztvevők kiválasztásáról és felkészítéséről.

10.2. „Családi nap”

A „Családi nap” nevű rendezvény célja kettős: egyrészt az intézményi összetartásunk erősítése, másrészt kellemes és hasznos időtöltés biztosítása. A program javasolt tartalmi elemei a következők: rajzverseny, vetélkedők, sportversenyek, természetjárás, környezetvédelmi tevékenység.

10.3. Gyermeknap

A gyermeknap rendezvényünk a tanulók kérései, elképzelései, illetve a diákönkormányzat igényei alapján szervezett játékos, szórakoztató tevékenység, amelynek lebonyolítója a tantestületünk, de bevonjuk a segítőkész szülőket is és együttműködünk a gyermekszervezettel.

Célja, hogy minden gyermek jól érezze magát, kikapcsolódjon, szórakozzon.

10.4. „Tök Jó Nap”

A „Tök Jó Nap” az alsós munkaközösség délutáni programja, melyet az 1-4. évfolyamon tanító pedagógusok szerveznek osztályaikban az őszi szünet előtti időszakban. A kézműves foglalkozások keretében az őszi jellemző termésekkel, zöldségekkel (így pl. a tökkel) dolgozhatnak a gyerekek, munkáikból pedig kiállítást rendeznek az intézmény aulájában.

Az alsó tagozat programjához a felsős évfolyamok külön kézműves foglalkozásokkal, illetve további programokkal kapcsolódhatnak.

10.5. Egészségnap

Az egészségnap tartalmi elemeivel illeszkedik részben az osztályfőnöki órák anyagához, részben a Borsodi Általános Iskola egészségnevelési programjához (ld. 3. fejezetben): előadások (iskolaorvos, védőnő, külső előadók), tematikus vetélkedők és gyakorlatok, bemutatók, kötetlen beszélgetés a legkülönbözőbb témákban (a kézmosás fontossága, a helyes szájápolás, testi higiénia, a rendszeres testmozgás jótékony hatásai stb).

10.6. Sportnap

A sportnap programjait jellemzően a tavaszi félévben szervezzük meg az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás népszerűsítése, illetve tudatosítása érdekében. Az alsó tagozat az intézmény, a felső tagozat Edelény város infrastruktúráját (sportpálya) veszi igénybe a program lebonyolítása során.

10.7. Ünnepek, megemlékezések

Iskolánkban az alábbi ünnepeket, megemlékezéseket tartjuk meg rendszeresen:

- tanévnyitó, tanévzáró és ballagási ünnepség,
- karácsonyi ünnepség,
- március 15. ünnepe,
- október 23. ünnepe,
- aradi vértanúk napja,
- Mikulás,
- farsang,
- anyák napja,
- a kommunizmus áldozataira való megemlékezés
- a holokauszt áldozataira való megemlékezés
- Márton-nap
- húsvéti tojáskeresés, kézműveskedés

Az ünnepek, megemlékezések formája: az intézmény pedagógusainak szervezésében, az összeállított műsorokban való szereplést önként vállaló tanulók felkészítésével, az iskola nyilvánossága (és esetenként meghívott vendégek) előtt. Az adott ünnepség, megemlékezés felelősének (felelőseinek) nevét és pontos időpontját a tanév aktuális tanévre szóló éves munkaterv tartalmazza.

10.8. Kirándulások, táborozások

A kirándulások, táborozások céljai:

- a tantárgyi ismeretek elmélyítése;
- hazánk tájainak, kultúrtörténetének megismerése;
- a közösségi szemlélet formálása.

Tanulmányi kirándulások szervezése esetén fokozott gondossággal kell eljárni. Különjáratú autóbusz igénybevétele esetén mindenkor írásbeli nyilatkozatot kell kérni a szolgáltatás nyújtójától, hogy a járműve gyermekek szállítására alkalmas műszaki állapotban van, valamint arról, hogy a busz vezetője megfelelően kipihent állapotban kezdi meg a munkát. Többnapos tanulmányi kirándulás esetén az autóbusz reggel négy és este 22 óra után nem közlekedhet. A jelzett időpontok között a jármű vezetőjének és a tanulónak megfelelő szálláslehetőséget kell biztosítani. Az utazás megkezdése előtt az autóbuszon ismertetni kell a tanulókkal a szükséges tennivalókat egy esetleges baleset esetére. Külön fel kell hívni figyelmüket a meneküléskor szükséges feladatokra, magatartásra. Az autóbuszos utazás megkezdésekor ülésrendet kell készíteni.

Javasolt helyszínek:

- 1-4. évfolyam: megyénken belül;

- 5-8. évfolyam: Eger, Debrecen, Szeged, Duna-kanyar, Budapest, Ópusztaszer, Nyíregyháza, Poroszló.

10.9. Színházlátogatás, Lázár Ervin Program, zenei rendezvények

Esztétikára, igényességre csak igényes szórakozással lehet. Célul tűzzük ki, hogy minden évben egy alkalommal valamennyi tanulónk számára ingyenesen biztosítunk színházlátogatási lehetőséget. Az előadás igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, kapcsolódjon az iskolai tananyaghoz.

10.10. Hangverseny, néptánc bemutató

A tanév folyamán legalább egy alkalommal zenei hangversenyt szervezünk iskolánk diákjai számára. Ezen felül lehetőséget biztosítunk arra is, hogy az iskolai ünnepeken, rendezvényeken ezek a tanulók is felléphessenek, szerepelhessenek. A szülőket is meghívjuk erre az alkalomra.

11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor)

közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően

A követelmények elfogadásáról az előbbi ütemezésnek megfelelően a nevelőtestület dönt.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
<i>Magyar nyelv</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Magyar irodalom</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Idegen nyelv</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Matematika</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Etika / Hit- és erkölcsstan</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Környezetismeret</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Ének-zene</i>		<i>SZÓBELI</i>	<i>GYAKORLATI</i>
<i>Vizuális kultúra</i>			<i>GYAKORLATI</i>
<i>Technika és tervezés</i>			<i>GYAKORLATI</i>
<i>Digitális kultúra</i>		<i>SZÓBELI</i>	<i>GYAKORLATI</i>
<i>Cigány népismeret</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Testnevelés és sport</i>			<i>GYAKORLATI</i>
FELSŐ TAGOZAT			
<i>Magyar nyelv</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Magyar irodalom</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Idegen nyelv</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Matematika</i>	<i>ÍRÁSBELI</i>	<i>SZÓBELI</i>	
<i>Etika / Hit- és erkölcsstan</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Történelem</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Természettudomány</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Fizika</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Kémia</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Biológia</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Földrajz</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Ének-zene</i>		<i>SZÓBELI</i>	<i>GYAKORLATI</i>
<i>Hon- és népismeret</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Vizuális kultúra</i>			<i>GYAKORLATI</i>
<i>Digitális kultúra</i>		<i>SZÓBELI</i>	<i>GYAKORLATI</i>
<i>Technika és tervezés</i>			<i>GYAKORLATI</i>
<i>Cigány népismeret</i>		<i>SZÓBELI</i>	
<i>Testnevelés és sport</i>			<i>GYAKORLATI</i>

12. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei

- Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal és az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. A Borsodi Általános Iskola mint feladatellátási hely felvételi körzetei (a KIR nyilvántartása alapján): Abod (teljes település), Balajt (teljes település), Damak (teljes település), Edelény (teljes település) és Ládbesenyő (teljes település).
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola intézményvezetője dönt.
- Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3.00 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az intézményvezető a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az intézményvezető-helyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
- Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
- Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
- A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

13. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

13.1. Etika / hit- és erkölcsstan

„Az etika/hit- és erkölcsstan tantárgyak oktatására vonatkozó szabályok a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1.–8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik. A hit- és erkölcsstan oktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.” Az etika tantárgy anyagához 1.-4. osztályban a NAT Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat, valamint Művészetek műveltségterületének azok a fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai az irányadók, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítenek. Az 5.-8. évfolyamon az etika/hit- és erkölcsstan tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület etika közműveltségi tartalmai érvényesek.

Az etika/hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok

A nemzeti köznevelésről szóló törvény az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását minden nevelési-oktatási intézménytípus esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalja.

13.2. Egész napos iskola

Az egész napos nevelés és oktatás a teljes alsó tagozatra kiterjed. Kivezetésre kerül a 2023/2024-es tanévtől a felső tagozatos 5-6. évfolyamokon, felmenő rendszerben az iskolaotthonos tanulásszervezés, helyette napközis foglalkoztatás kerül bevezetésre az 5. és 6. évfolyamon tanuló összes gyermekre.

Az iskolakezdés a gyermek és a család életében egyaránt jelentős változást hoz. A szülők többsége nagyon elfoglalt, ezért az iskolának kell egyre inkább megoldania a gyermek egész napos elfoglaltságát. Az iskolának a tanulás mellett a gyermek hasznos szabadidő eltöltéséről is gondoskodnia kell, illetve biztosítani kell számára, hogy nyugodtan felkészülhessen a másnapi tanórákra, foglalkozásokra. Ezt leghatékonyabban az egész napos iskola keretei között valósíthatjuk meg.

Az egész napos iskola keretében a gyermekek napi 8 órát (8.00-16.00) tölt el az iskolában, így nagyon fontos, hogy a tanítási órák mellett a regenerálódásra is legyen idő, hisz a gyermek fizikai és pszichés terhelhetősége is véges.

Az egész napos iskola keretében az alsó tagozatos osztályokban a gyermekkel két nevelő dolgozik, megosztva egymás között a tantárgyakat, illetve biztosítva, hogy a gyermek az iskolában, a nevelő segítségével tanulja meg, készítse el a házi feladatot, közben elsajátítva az önálló tanulás fortélyait és megkönnyítve a szülő mindennapjait.

A kötelező óraszámok emelésével a gyermekek terhelése is nőtt. Így gondoskodni kell arról, hogy az órák között a megfelelő pihenést, kikapcsolódást is biztosítsuk számukra, illetve a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra és szakkörökre is legyen lehetőség. Ezért célszerűnek tartjuk, hogy minden alsós tanulónak a délelőtt folyamán csak négy órát tartsunk, és ezután egy hosszabb szünet következzen. Ebben az időben ebédelnek, levegőznek. Majd folytatódik a délután a hátralévő tanórákkal (főleg készségtantárgyakkal), korrepetálásokkal, a felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokkal, önálló munkával (amin a házi feladat készül el), illetve a szakköri sávval. Értelmeszerűen nem kötelező ezeken a szakköri foglalkozásokon részt venni. Ez a gyermek számára lehetőség, az iskolának pedig kötelessége ezeket az értelmes foglalkozásokat felkínálni a gyermekek számára. Ha a szülő a gyermeke felmentését kéri a foglalkozás alól, akkor az iskola ezt köteles elfogadni. Azonban a délutáni tanórák alól nincs felmentés.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy elsős tanulóinkra különösen oda kell figyelni, mert az óvoda-iskola közötti átmenetet nem könnyíti meg a jelenlegi iskolarendszer. Nekünk kell ezt az átmenetet zökkenőmentesebbé tenni. Ezért, úgy gondoljuk, hogy szakmailag megalapozott kérés a szülők felé, hogy egy elsős gyermek még ne járjon semmilyen szakköri foglalkozásra. Számukra épp elég feladat, hogy megismerkedjenek és el is sajátítsák az iskolai élettel járó egyéb tevékenységeket, szabályokat, és közben ne sérüljön személyisége. Egy nyugodt, kiegyensúlyozott iskolássá érjen a tanév végére.

Az egész napos oktatás előnyei:

- Mivel az ott tanító nevelő (tanítási órákat és tanórán kívüli tevékenységeket egyaránt vezetnek), többféle tevékenység közben ismerhetik meg a gyerekeket, gyakorolhatnak rájuk hatást, nevelő és gyerek között kedvezőbb kapcsolat alakulhat ki.
- Mivel a nevelők irányítják a saját tanítási óráikra való felkészülést is, rendszeresen szerezhettek tapasztalatokat saját tanítási óráik hatékonyságáról. Így nagyobb az esély arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat egységessé váljék.
- A tanórai és tanórán kívüli (közéleti, művelődési, munka, játék, sport, egyéb) tevékenységek egységes pedagógiai folyamatot képeznek.
- Nagyobb teret kap a gyermekek öntevékenysége, mely az életkori sajátosságokhoz igazodik.
- Gazdagabb a választható tevékenységek kínálata, amelyek a tanulók fejlődési-fejlettségi szintjéhez igazodnak.

Az egész napos foglalkoztatás feladatai:

- felzárkóztatás és tehetséggondozás, mint alapvető pedagógiai feladat;
- az étkezésnél a kulturált étkezési szabályok, szokások, illetudó kommunikáció kialakítása;
- az életkori sajátosságokhoz igazodó programok kialakítása, a szabadidő tartalmas eltöltése a tanulók számára tartós igénnyé váljon;
- a szakkörök kínálata a nevelőtestület kreativitását erősítse, mely által az iskola szakmai színvonala fejlődik.

Mindezek olyan foglalkozások, amely segítik a gyerekek tanulási tevékenységét, harmonikus testi és lelki fejlődését.

A nevelési – szabadidős (szakköri) terv elemei:

A szabadidőben kezdeményezett tevékenységek jellegét és gyakoriságát a csoport életkora, különböző területeken mutatott fejlettsége és érdeklődése határozza meg.

- olvasóvá nevelés (mesehallgatás, könyvtárlátogatás, közös olvasás, irodalmi sorozatok),
- dramatikus játékok,
- bábjáték,
- vizuális nevelés (kézművesség, barkácsolás),
- népművészeti nevelés, népművészeti ágazatok megismertetése (ünnepek, szokások),
- egészségügyi kulturáltságra nevelés (napirendi szokás, testápolás),
- séták, kirándulások (egészségügyi, megfigyelések),
- ének-zenei nevelés (zeneművek hallgatása, közös éneklés, zenés játékok, furulya),
- idegen nyelvekkel való ismerkedés,
- sport, játék, tánc stb.

Lehetőség szerint minél szélesebb kínálat kiépítése a cél.

13.3. Természettudományos nevelés

A természettudomány oktatása a 7.–8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika tárgyak interdiszciplináris tartalmainak megfelelően ezeken az évfolyamokon egy integrált természettudomány tantárgy részeként is oktatható. A javasolt kontextus alapú tananyag felépítés

nagyfokú szabadságot nyújt a tananyag feldolgozásához mind az integrált, mind a hagyományos oktatás részeként. Az élményszerű, a tanuló gondolkodásához, problémáihoz közel álló, gyakorlatorientált kontextus alapú tananyag-feldolgozás hatékonyabb, mert az ismeretek rendszerezésével zárul. Törekszünk az aktualitásra épülő, megfigyelés alapú, kísérletezésre épülő ismeretszerzésre, az aktív tanulás megvalósítására. Szaktárgyi szinten iskolánk igyekszik az ismereteket terepi megfigyelésekkel is kiegészíteni, valamint az életszerű természettudományos problémákat változatos munkaformákkal, csoportmunkában (projekt módszerrel, kutatásalapú tanítással) feldolgozni.

Kiemelt szerepet kap iskolánkban a tanulók önálló természettudományos ismeretszerzésre szoktatása, a kritikai gondolkodás és mennyiségi gondolkodás (fizika, kémia) fejlesztése, a tanulók kooperációs képességének fejlesztése, az önálló véleményalkotás fejlesztése, a fenntarthatóság alapelveinek elsajátítása és gyakorlati beépítése a hétköznapi életbe, az egészséges táplálkozás és testtudat kialakítása a kémia és biológia tárgyak bevonásával.

A biológia tantárgy keretein belül nagyobb hangsúlyt kap a szakirányú továbbtanulás támogatása az MTMI (matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai készségek és kompetenciák fejlesztése) alapismeretek beépítésén keresztül.

A kutatásalapú természettudományos nevelés a leggyengébbtől a legtehetségesebbig minden képességszintű tanuló számára hatékony, és teljes mértékben összeegyeztethető a kiválóságra törekvéssel.

Ezen túl alkalmas a lányok érdeklődésének felkeltésére, és elősegíti részvételüket a természettudományos tevékenységekben. Ráadásul a kutatás alapú tanulás és a hagyományos, deduktív megközelítésmódok nem zárják ki egymást, és bármely természettudományos órán összevegyíthetők annak érdekében, hogy megfeleljenek a különféle gondolkodásmódok és életkori sajátosságok számára.

Iskolánk természettudományos projektek végrehajtásával segíti a kutatásalapú nevelés megvalósulását.

13.4. Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

Tömegsport foglalkozás keretében évfolyamonként hetente több alkalommal lehetőséget adunk a különböző életmódsportok megismerésére, gyakorlására. Mindeközben természetesen figyelembe vesszük az eltérő testi adottságú, képességű gyerekeket, hogy mindenkinek örömet és sikerélményt nyújtó mozgásformát biztosítsunk.

- A választható foglalkozások keretén belül megismertetjük a tanulókat a különböző életmódsportokkal; az iskolában üzhető sportágak mélyebb elsajátításával segítjük őket abban, hogy ezen sportágakat akár versenyszerűen is üzhessék az arra alkalmas sportegyesületekben.
- Lehetőséget kívánunk adni arra, hogy megfelelő körülmények között úszásoktatáson vegyenek részt.
- Minden tanuló minden tanítási napon részt vesz a testmozgás-programban.
- A testnevelési tananyag egészében betartandóak a gerinc- és ízületvédelmi szabályok.

- Fontos, hogy minden foglalkozáson szerepeljenek életmód-sportok, amelyeket egy életen át lehet folytatni.
- Figyelünk arra, hogy a program népi játékokat is tartalmazzon – így a hagyományörzés is szerepet kap.
- A tánc, mint mozgás is szerepel programunkban. (Kodály Zoltán Művészeti Iskola)

A program megszervezése:

A testnevelés órák és sportfoglalkozások lebonyolítására alkalmas helyszínek szerint:

- tornaszoba, sportudvar;
- külső helyszíneken (sportpálya, uszoda).

A testnevelés órák és sportfoglalkozások lebonyolítását a rendelkezésre álló erőforrásokból fedezzük. E foglalkozások szerves részét képezik a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének, és igazodnak a tanulók és a szülők igényeihez, anyagi hátteréhez.

Ide tartozó programok:

- kirándulások,
- nyári táborok.

A mindennapos testnevelés a diáksport-tevékenységgel, a tömegsporttal, a szabadidős sportfoglalkozásokkal, a sportegyesületbeli edzésekkel és az öntevékeny testedzéssel együttesen alkot egészséges rendszert az egészséges nemzedék felnevelése érdekében.

Úszásoktatás

A testnevelés tanórák keretében a 3.-5. évfolyamokon tanulóink úszásoktatáson vesznek részt. A nemzeti köznevelési törvény 27. § (11c) bekezdése értelmében mivel a testnevelés óra keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei intézményünkben nem állnak rendelkezésre, így heti egy alkalommal két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva szervezünk.

Az úszásoktatás infrastrukturális feltételei az Edelényi Tanuszoda (Edelény, Borsodi u. 36/b.) szolgáltatásainak igénybevételel történik iskolánk testnevelő tanárának vezetésével és felügyelete mellett.

BOZSIK PROGRAM

Foci-suli programjainak megvalósítása <https://bozsi program.mlsz.hu/>

LEP

A Lázár Ervin Program célja, hogy a művészet - szociális helyzettől és területi elhelyezkedéstől függetlenül – minden köznevelésben tanuló diák számára, egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyen. Tanulóink részt vesznek ezeken a programokon.

NEP

Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program, amely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, a köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.

A program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését jelenti a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, tanítási időben.

A NETFIT

5.-8. osztályban kötelező.

13.5. Idegen nyelv oktatása

Iskolánkban az első idegen nyelv oktatása a 4. évfolyamon kezdődik. Az idegen nyelv oktatása intézményünkben a szülő és tanuló döntése alapján az angol és a német, melynek oktatása a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan biztosított. Második idegen nyelv oktatása – 7. évfolyamtól - szülői igény szerint, szakkör jelleggel szervezhető.

13.6. A cigány nemzetiségi nevelés-oktatás

A cigány nemzetiségi oktatás intézményünkben kizárólag magyar nyelven folyik.

Az emberi erőforrások minisztere 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelete a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve szerint az alsó tagozaton heti 1 óra cigány népmesét önálló tárgyként szerepel helyi tantervünkben. Bevezetése a 2013/2014. tanévben az iskolák kezdő évfolyamán, továbbá az általános iskolák 5-8. évfolyamán a rendeletben meghatározott szülői nyilatkozatok alapján történik.

13.7. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van.
- Igény szerint sajátos, a fogyatékosággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni.
- Szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, sőt tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába.
- Az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* és a *vizsgaszabályzatok* adnak eligazítást.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált oktatása valósul meg iskolánkban, tehát kerettanterve integráltan jelenik meg a tantárgyak helyi tantervében. Az eltérő tartalmakat, fejlesztési követelményeket, és elvárható eredményeket aláhúzott betűvel jelöljük.

II. HELYI TANTERV

1. Az iskolai célokból eredő helyi sajátosságok a tantervben

A köznevelési törvény, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései szerint a 2013/2014. tanévtől a kerettantervi rendeletben meghatározott tananyag folyamatosan, felmenő rendszerben, első évben 1. és 5. évfolyamon került bevezetésre. Ennek következtében négy éven keresztül két tantervből dolgozott iskolánk párhuzamosan.

A 2013-tól érvényes kerettanterv lehetőséget adott arra, hogy az iskola lehetőségei, adottságai alapján válassza meg az adott tantárgy A vagy B variációját. A nevelőtestület előzetesen úgy foglalt állást, hogy a lehetséges variációk közül a kémia és a fizika tantárgy kivételével minden esetben az A lehetőséget kívánja megvalósítani, a kémia és a fizika tantárgy esetében a B verzió épül be az iskola helyi tantervébe.

Iskolánkban alsó tagozaton az egész napos iskolai nevelést biztosítjuk a tanulóinknak.

Hosszú évek tapasztalata igazolta, hogy diákjaink esetében az egész napos nevelési forma biztosítja a legnagyobb lehetőséget arra, hogy az otthonról hozott hátrányok mérséklődjenek. Az egész napos oktatás biztosítása ad lehetőséget arra, hogy a jó és eredményes munkaforma folytatódjon.

Iskolánk sajátos helyzete indokolta, hogy a rendelkezésre álló időkeretet az alapozó és eszköz-jellegű tantárgyak heti óraszámának emelésére használtuk fel. Az emelt óraszámok alapvetően nem új ismeretanyagok beépítésének lehetőségét, sokkal inkább a kerettantervben szereplő ismeretanyag elsajátítására, gyakorlásra szolgálnak. **Az iskolaotthonos foglalkozások időkeretéből egy órát szánunk az alsó tagozatos osztályokban (1-4. o.) a cigány népismeret oktatására, melynek értékelése osztályozással történik.**

A felső tagozaton a természettudományos tárgyaknál a tanári szemléltetés, a kísérletek bemutatása és tanulók által történő elvégzése a cél a megnövelt óraszám keretei között. Itt is kiemelten fontos a gyakorlási lehetőségek biztosítása.

Testnevelés tantárgy esetében a heti öt testnevelési óra megtartása mellett a délutáni foglalkozások keretében asztalitenisz és a Foci-suli Bozsik program lehetőségét kínáljuk.

A felső tagozaton a rendelkezésre álló időkeret terhére maximális lehetőséget kell biztosítani a korrepetálásra, felzárkóztatásra, s a tehetséggondozásra, a középiskolai tanulmányokra, a felvételikre, az országos kompetenciaméréseken történő eredményes szereplésre.

A szakkörök, korrepetálások fajtáit és időkeretét minden évben az éves munkatervben határozzuk meg, aminek igazodnia kell az előző év eredményeihez, az új tanulók igényeihez.

Kiemelten kell kezelni a logikus gondolkodást, a kreativitást, a művészeti készségeket, a mozgáskultúrát fejlesztő tevékenységi formákat.

Iskolánkban az idegen nyelvek oktatása a negyedik évfolyamon kezdődik. A lehetőségek szerint minden tanuló számára biztosítjuk a választási lehetőséget az angol és a német nyelv tanulása között.

A művészeti oktatást a továbbiakban is a kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészeti iskolával együttműködve kívánjuk biztosítani iskolánk diákjai számára

2. Óratervek

Módosított NAT bevezetése: 2020.09.01-től felmenő rendszerben történik:

2020/2021. tanévben: 1. és 5. o.

2021/2022. tanévben: 1-2. és 5-6. o.

2022/2023. tanévben: 1-3. és 5-7. o.

2023/2024. tanévben: 1-8. o.

2.1. Alsó tagozat

A Nemzeti Alaptanterv óraszámai 2023/2024. tanévtől.

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv (írás)	4	4	2+1	2+1
Magyar irodalom (olvasás, fogalmazás)	3+1	3+1	3	3
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Cigány népismeret*	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

*-gal jelzett cigány népismeret az iskolaotthonos oktatásszervezés óraszámának terhére.

2.2. Felső tagozat

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar irodalom	2	2+1	2	2
Magyar nyelv	2	2	1+1	1
Dráma és színház				1
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4+1	4	3+1	3+1
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia – egészségtan			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	2	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30
Cigány népismeret	1	1	1	1

2.3. Választható, szakkör és csoportbontás

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Nyelvi szakkör							2	
Énekkar				1				
DSK				1				
vizuális szakkör				2				
felvételi előkészítő				2				
Osztálybontás								
Összesen				7				

2.4. Az osztályok heti időkerete:

		Évfolyamonkénti óraszámok							
		2013-tól							
	Osztály	1	2	3	4	5	6	7	8
		52	52	52	55	51	51	56	56

2.5. Az összes kötelező óra, a szakköri foglalkozás és az osztályok órakerete

		Évfolyamonkénti óraszámok								Σ
		2013-tól								
	Osztályok	1	2	3	4	5	6	7	8	
	Összes kötelező óraszám	44,5	44,5	44,5	44,5	44,5	28	31	31	312,5
	<i>tanulószo</i>						2	2	2	6
	<i>Szakköri foglalkozás, nyelvbontás</i>	41								41
	<i>Egyéni foglalkozás, felzárkóztatás, tehetség gondozás, zene, olvasás, tánc</i>									65,5
	Osztályok heti órakerete	52	52	52	55	51	51	56	56	425

Az egyéni foglalkozásra, felzárkóztatásra stb. fordítható időkeret felosztására mindig a tanév elején kerül sor. Ennek során figyelembe vesszük a tanulók igényét, az iskola lehetőségeit, s azokat a különféle mutatókat, amelyek mérlegelését jogszabály írja elő.

2.6. A helyi tantervválasztás szempontjai

A törvény alapján a miniszter által kiadott kerettanterv alapján kell elkészíteni a helyi tantervet; a kormány által kiadott NAT a kerettantervek alapjául szolgál.

- A kerettanterv tartalmazza a nevelési-oktatási munka célrendszerét, tantárgyi struktúráját, a kötelező és közös követelményeket, és az ehhez szükséges óraszámokat évfolyamonként.
- A NAT által meghatározott tantárgyak alapján alakítjuk ki az iskola óratervi hálóját.
- A rendelkezésre álló szabad órakeret órái az adott évfolyamon tanított tantárgyak közötti kerültek kiosztásra. Nem írunk elő új tananyagot a szabadon választható óraszám terhére, hanem az egyes tematikai egységek között osztjuk el a rendelkezésre álló időkeretet gyakorlásra, elmélyítésre, az alkalmazható tudás megszerzése és a képességek fejlesztése céljából.
- A 2016/2017. tanévtől lehetőség van az alsó tagozaton az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet által kidolgozott és kiadott „rugalmas tanmenetek” alkalmazására. A rugalmas tanmenetek lényege, hogy az osztályban tanító pedagógus a tananyag súlypontosításával valósítja meg a tanulók intenzívebb képességfejlesztését. Ebben a képességfejlesztés nagyobb hangsúlyt kap, mint a korábbi alaptanmenetben. A választás lehetősége a pedagógusoké.

2.7. A tantervek forrásai

A szakmai munkaközösségek a tantervi adaptációt részesítették előnyben – szükség szerinti módosítással. Az adaptált tantervek a mellékletet képezik. A tantárgyi követelmények, a továbbhaladáshoz szükséges minimumkövetelmények, az ellenőrzések konkretizálása a tantárgyi „tervekben” található.

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf/

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

http://kerettanterv.ofi.hu/01_melleklet_1-4/index_alt_isk_also.html

http://kerettanterv.ofi.hu/02_melleklet_5-8/index_alt_isk_felso.html

Iskolánkban a következő tanterveket adaptáljuk:

Alsó tagozat:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf/

- [Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam](#)
- [Matematika 1–4. évfolyam](#)
- [Etika 1–4. évfolyam](#)
- [Környezetismeret 3–4. évfolyam](#)
- [Élő idegen nyelv 4. évfolyam](#)
- [Ének-zene 1–4. évfolyam](#)
- [Vizuális kultúra 1–4. évfolyam](#)
- [Technika és tervezés 1–4. évfolyam](#)
- [Digitális kultúra 3–4. évfolyam](#)
- [Testnevelés 1–4. évfolyam](#)

http://kerettanterv.ofi.hu/01_melleklet_1-4/index_alt_isk_also.html

- Magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelvek

- Matematika
- Erkölcstan
- Környezetismeret
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport

Felső tagozat:

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

- [Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam](#)
- [Matematika 5–8. évfolyam](#)
- [Történelem 5–8. évfolyam](#)
- [Állampolgári ismeretek 8. évfolyam](#)
- [Hon- és népismeret 5–8. évfolyam](#)
- [Etika 5–8. évfolyam](#)
- [Természettudomány 5–6. évfolyam](#)
- [Kémia 7–8. évfolyam](#)
- [Fizika 7–8. évfolyam](#)
- [Biológia 7–8. évfolyam](#)
- [Földrajz 7–8. évfolyam](#)
- [Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam \(angol, német\)](#)
- [Ének-zene 5–8. évfolyam](#)
- [Vizuális kultúra 5–8. évfolyam](#)
- [Dráma és színház 7–8. évfolyam](#)
- [Technika és tervezés 5–7. évfolyam](#)
- [Digitális kultúra 5–8. évfolyam](#)
- [Testnevelés 5–8. évfolyam](#)

http://kerettanterv.ofi.hu/02_melleklet_5-8/index_alt_isk_felso.html

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- Idegen nyelvek
- Matematika
- Erkölcstan
- Természetismeret
- Fizika
- Kémia
- Biológia – egészségtan
- Hon és népismeret
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Informatika
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport

A tanórán kívüli tevékenységek témaköre, időkerete minden évben az intézmény éves munkatervében kerül meghatározásra.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza négy részre tagolódik, melyek a következők

- az első évfolyamon kezdődő és a második évfolyam végéig tartó bevezető,
- a harmadik évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó kezdő,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a hatodik évfolyam végéig tartó alapozó,
- a hetedik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó fejlesztő szakasz

A választható tanórai foglalkozások, a modulok esetleges integrálása felülbíráható, de csak a tanévzáró tantestületi értekezleten és a tantestület többségi jóváhagyásával.

A tanórán kívüli foglalkozások órakeretének elosztása minden tanév kezdetekor felülbíráható, átcsoportosítható.

3. Alkalmazható tankönyvek, segédletek, taneszközök

A tankönyvek kiválasztása az azonos szakos tanárok és a munkaközösségek vezetőinek véleménye alapján pedagógus joga.

A munkaközösségek tantárgyanként és évfolyamonként ugyanazokat a tankönyveket használják. A kiválasztáskor ügyelnek arra, hogy felmenő rendszerben lehetőleg ugyanazon tankönyvszerző által írt tankönyveket vagy tankönyvcsaládot rendeljék meg.

A nevelőtestület állásfoglalása értelmében a jó tankönyv ismérvei:

- feleljen meg tantervünk követelményeinek
- szerkezete legyen világos, egyszerű – ezáltal anyaga tanulható
- keltse fel a gyermek érdeklődését
- az életkornak megfelelő legyen stílusa, nyelvezete és fogalomrendszere
- ábrái, betűmérete, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést
- jelrendszere legyen azonos minden évfolyamon
- legyen színes és több éven át használható, árfekvése kedvező.
- a NAT-tal, helyi tantervünkkel összhangban legyen.
-

Ingyenes tankönyvellátást biztosít 2020 szeptemberétől valamennyi tanulónak a nemzeti köznevelési törvény módosítása.

A további tankönyvek kiválasztásánál tekintettel kell lenni azok költségeire is úgy, hogy az évfolyamonkénti tankönyvesomag az iskola részére biztosított keretből minden tanuló részére biztosítható legyen. Az év közbeni esetleges tanulóváltozások tankönyvigényeit — a könyvtár állományából kell biztosítani.

A tanszerek tekintetében a szaktanári igények a leginkább használható, megértést, gyakorlást elősegítő kiadványokat, munkafüzeteket, feladatlapokat, eszközöket részesítsék előnyben, azok legyenek praktikusak és több éven át használhatók!

Új tankönyvek használatára való áttérés szándékát jelezni kell az intézményvezetőnek. A tankönyvváltásra csak akkor van mód, ha:

- a tantárgy tanítását újra kezdi a nevelő, a kimenet után,
- a tankönyvválasztás elvei közül többnek felel meg az új,
- megszűnt az addig használt tankönyv.

4. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Magasabb évfolyamra az a tanuló léphet, aki a tantervi követelményeknek megfelelt (minimális szint).

Évfolyam megismétlésére az a tanuló köteles, aki legalább három tárgyból nem tudta teljesíteni a tantervi követelményeket. Ha valamely évfolyam megismétlésének feltételeit magasabb rendű jogszabály írja elő, akkor azt kell alkalmazni.

A szülő kérésére az első-negyedik évfolyamon – legfeljebb egy alkalommal – engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

Javítóvizsgára az a tanuló kötelezhető, aki a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot szerzett. A köznevelési törvény értelmében a javítóvizsga letételére az augusztus 15. és augusztus 31. közötti időszámban kell a vizsgaidőszakot kijelölni.

A magasabb évfolyamra lépéshez szükséges tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát tehet, ha:

- az igazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál vagy az elméleti tantárgy óraszámának 30 %-ánál többet mulasztott;
- magántanuló volt;
- tanulói jogviszonya szünetelt.

5. Beszámoltatás, értékelés – elmarasztalás és jutalmazás

A tanulók értékelésének célja:

- az iskolai tanulmányok egész időszakára kiterjedő személyiségfejlesztés,
- az önértékelési képesség kialakítása,
- a tanulás folyamatában elért eredmények minősítése,
- a tanulók motiválása,
- a szülők megfelelő tájékoztatása.

A testnevelés kivételével valamennyi tantárgyat illetően szóban és írásban is kell értékelni a tanulók teljesítményét. A két értékelési formát együttesen 100 %-nak véve az írásbeli értékelés nem haladhatja meg a 60 %-ot. A heti egy vagy két órában tanított tárgyak esetében félévenként legalább három alkalommal, az ennél több óraszámú tanított tárgyak esetében félévenként legalább öt alkalommal kell értékelni a tanulók teljesítményét a tantervi követelményeknek megfelelően. A magatartás és a szorgalom értékelése havonta történik, melynek értékelési szempontjait tételesen megadjuk a házirendben is. Valamennyi tanév közbeni értékelésnek szerepelnie kell az e-naplóban. A pedagógus az E-KRÉTA napló értékelési felületén az érdemjegyeket annak eldöntésétől számítva 5 napon belül köteles bejegyezni.

Tájékoztatni kell a szülőket a tanuló előmeneteléről, a tantervi követelmények teljesítésének mértékéről tanév közben az e-naplón és a tájékoztató füzetben keresztül; első félévi teljesítményéről szintén; egész éves teljesítményéről az e-naplóban és a gyermek nevére kiállított, hivatalos bizonyítványban (a tájékoztató füzetben számokkal, a bizonyítványban betűkkel).

A teljesítmény értékelése:

Az első évfolyamon a szöveges értékelést alkalmazzuk félévkor és évvégén is:

- jól megfelelt,
- megfelelt,
- felzárkóztatásra szorul;

2.-8. évfolyamon:

- 1, 2, 3, 4, 5 érdemjegy adásával,
- jeles, jó, közepes, elégséges és elégtelen megnevezéssel.

Beszámoltatási formák:

- folyamatos szóbeli ellenőrzés,
- feleltetés,

- órai aktivitás értékelése,
- évközi nagydolgozatok, melynek érdemjegyei duplán számítanak
- témazáró munkák, melynek érdemjegyei duplán számítanak
- röpdolgozatok,
- feladatlapok, tesztek,
- tanulmányi versenyeken való szereplés,
- gyűjtőmunkák.

A szóbeli és írásbeli érdemjegyek aránya:

60-40 %:

magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, környezetismeret, természettudomány, földrajz, biológia, hon-és népismeret, etika/hit-és erkölcsstan, állampolgári ismeretek;

30-70 %:

matematika, fizika, kémia, digitális kultúra, technika és tervezés;

20-80 %:

vizuális kultúra;

70-30 %:

ének-zene valamint dráma és színház esetében.

Az osztályzatok közül kiemelt szerepük van az ún. **nagydolgozatoknak és a témazáró dolgozatoknak**, amely jegyeket **duplán (kétszeresre) számítunk a jegyek átlagában**. A tanév végén az egész éves teljesítményt értékeljük. A rendszeres szóbeli számonkérés alapkövetelmény. ***Minden pedagógus követelje meg a hangos, közérthető, összefüggő magyar beszédet!***

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzetben és az e-naplón KRÉTÁN keresztül.

Azoknak a tanulóknak a szüleit, akiknek teljesítménye elégtelent mutat, november végén és április elején papír alapon és az e-napló-n (KRÉTA) keresztül értesítjük.

A belső felmérés célja:

- a tanulói teljesítmények mérése,
- a vizsgaszituáció kipróbálása,
- rendszerező, év végi ismétlés,
- a tanulók motiválása.

A belső mérések formái:

- 1. osztály: bemeneti mérés (DIFER),
- 5. osztály: bemeneti (szövegértés, matematika),
- 4. osztály: kimeneti (szövegértés, matematika).

A szóbeli feleleteknél a következő követelményeket állítjuk:

- Jelest kap a tanuló, ha az adott témáról összefüggően, folyamatosan, segítség nélkül felel.
- Jóra értékeljük azt a feleletet, amely összefüggő, folyamatos, de 1-2 segítő kérdést szükséges feltenni.
- Közepesre értékeljük azt, aki kérdések segítségével ugyan, de a lényegét elmondja.
- Elégséges a felelete annak, aki vontatottan, sok kérdésre a minimális ismereteket is nehezen adja elő.

A feleleteket röviden értékelni kell. Ezzel elősegíthetjük a tanulók önértékelésének kialakulását, továbbá segítséget nyújtunk a tanulási motivációban is.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény /pontszám/ érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők.

<i>Teljesítmény</i>	<i>Érdemjegy</i>
0-24 %:	elégtelen (1)
25-49 %:	elégséges (2)
50-74 %:	közepes (3)
75-89 %:	jó (4)
90-100 %:	jeles (5)

A jutalmazás lehet:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- tantestületi dicséret,
- díszoklevél (annak a tanulónak, aki az általános iskolai tanulmányai során mindvégig kitűnő eredményt ért el, vagy példás szorgalommal tanult).

Jutalmat kap a tanuló:

- iskolai versenyen (évfolyamonként)
 - egyéni 1-3. helyezett: oklevél és szaktanári dicséret,
 - csapat 1. hely: oklevél a tagok nevének feltüntetésével és szaktanári dicséret;
- körzeti versenyen
 - 1-3. hely: osztályfőnöki dicséret;
- megyei versenyen
 - 1-10. hely: egyéni és csapat egyaránt igazgatói dicséret;
- országos versenyen
 - bármely helyezés: egyéni és csapat egyaránt tantestületi dicséret és könyv.

Az elmarasztalás fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés, intés, megrovás;
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés, intés, megrovás;
- a tanuló más osztályba, másik iskolába történő áthelyezése a jogszabályokban meghatározott feltételek szerint.

A jutalmazást és elmarasztalást egyaránt írásba kell foglalni.

A magatartás értékelésének elvei:

- Példás (5):
 - aki a házirend előírásait betartja úgy, hogy egy félévben osztályfőnöki vagy magasabb fokú figyelmeztetése, büntetése nincs;
 - aki az erkölcsi fogalmak tanításában (pl. osztályfőnöki órák) aktívan részt vett, az erkölcsi normákat helyesen értelmezi és azok szerint él, igyekszik másokat is ilyen irányban befolyásolni (illemtudó, segítőkész, önzetlen, felelősségvállaló stb.) – az is, aki nem érti ugyan jól a fogalmakat, mégis azok szerint él;
 - aki magától értetődően használja a még nem tanított illemszabályokat és erkölcsi normákat;
 - aki törekszik az önállóságra, saját viselkedését helyesen ítéli meg és döntéseiért vállalja a felelősséget.
- Jó (4):
 - akinek a magatartása voltaképpen megfelel a példás minősítésnek, de eltér az alábbiakban:

- a házirend előírásait betartja úgy, hogy egy félévben osztályfőnöki megrovása vagy annál magasabb figyelmeztetése, büntetése nincs;
 - a példás magatartás felsorolt elvárásai szerint él, de példaként nem állítható társai előtt.
- **Változó (3):**
 - akinek a magatartása a példás minősítéstől az alábbiak szerint eltér:
 - a házirend megsértéséért egy félévben többfokozatú figyelmeztetést kapott, de igazgatói intés büntetésben nem részesült;
 - mások és saját magatartásának megítélésében közömbös;
 - cselekedeteinek többsége a példás minősítés értékrendje szerint negatív;
 - mások és önmege javítására ritkán tesz kísérletet, tanári segítség ellenére is sikertelen marad.
 - **Rossz (2):**
 - akinek a magatartása a változó minősítésnek megfelel, de eltér az alábbiakban:
 - a házirend megsértéséért egy félévben egynél több igazgatói figyelmeztetése vagy súlyosabb büntetése volt;
 - mások és önmege javítására nem is tesz kísérletet, tanári segítség ellenére is képtelen magatartásán változtatni.

A szorgalom értékelésének elvei:

- **Példás (5):**
 - aki megbízhatóan, pontosan, legjobb tudása szerint igyekszik tanulni és elvégezni feladatait;
 - felszerelését rendszeresen hordja, rendben tartja, képes önálló munkavégzésre és az önellenőrzésre is;
 - munkatempója lankadatlan, figyel, érdeklődik;
 - az órákon aktívan részt vesz;
 - képes többletmunkát végezni;
 - vigyáz környezetére és erre ösztönzi társait is. (Természetesen figyelembe kell venni a személyiség teljesítőképességének fokát.)
- **Jó (4):**
 - aki többnyire lelkiismeretesen készül, feladatait néha ösztönzésre végzi el;
 - az órán figyel, ellenőrzi magát, többletmunkára nem annyira belső vezérlésből, mint tanári ösztönzésből hajlandó.
- **Változó (3):**
 - akinek a tanulmányi munkában való részvétele ingadozik;
 - gyakran figyelmetlen, pontatlan és önállótlán;
 - általában csak akkor dolgozik, ha arra külön figyelmeztetik, inkább a szétszórtság jellemzi;
 - 1-2 tárgyból romlott a teljesítménye;
 - felszerelése gyakran hiányos.
- **Hanyag (2):**
 - aki tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
 - önállótlán és közönyös;
 - feladatait rendszertelenül végzi;
 - felszerelése sokszor hiányos;
 - több tárgyból hanyatlott;

- ösztönzés és figyelmeztetés nem használ neki.

Figyelemmel kell lenni arra, hogy a jutalmazás általában pozitívabb hatással van a gyermekekre, mint az elmarasztalás. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy szükség esetén ne büntessük a gyermeket, mert az is az ő érdekében történik.

A tanügyi dokumentumokban a 20/2012 (VIII:3.) számú EMMI rendelet 1.számú mellékletének II. részében megfogalmazott záradékokat alkalmazzuk

7. Az otthoni feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Pedagógiai programunk különböző fejezeteiben utaltunk arra, hogy:

- szeretnénk a gyermekkort széppé és boldoggá tenni;
- félelemmentes, hangulatában barátságos iskolát tartunk kívánatosnak;
- mindig az életkornak megfelelően terheljük a gyermekeket.

Amennyiben ezeknek meg akarunk felelni, elkerülhetetlen az otthoni feladatok adásának elveit és korlátait rögzíteni – ezzel elejét venni a szakmai sovinizmus érvényesülésének is.

Ismerve tanulóink családi hátterét, ahol jelentős hányaduknak nem biztosított a megfelelő családi háttér a tanuláshoz, az egész napos iskolai nevelést biztosító osztályok esetében csak szorgalmi jellegű házi feladatokat adunk hétvégére.

Ugyanezt az elvet érvényesítjük a felső tagozaton a tanulószobás, majd felmenő rendszerben azoknak a tanulóknak az esetében, akik a 16 órás időpontig az iskolában vesznek részt szervezett foglalkozásokon.

Alapvető követelményként támasztjuk a pedagógus elé, hogy az új ismeretek átadásán túl azok használatának *gyakorlását, a képességek és készségek fejlesztését is elsősorban a tanítási órán* valósítsa meg. Amilyen mértékben képesek vagyunk ezt megvalósítani, olyan mértékben csökken a gyermekek otthoni túlterhelésének esélye. Törekedni kell arra, hogy a tanulók napi munkavégzése ne haladja meg a nyolc órát, s számára is pihenőnap legyen a szombat és a vasárnap.

Ezen célok érdekében az órarend készítése és a házi feladatok mennyiségének meghatározása lehet segítségünkre. Az órarend készítőjének úgy kell a tanuló kötelező tanórai foglalkozásait összeállítani, hogy

- egy napon ne legyen több a felsorolt tárgyak együttes óraszámja:
 - 1-3. évfolyamon háromnál (magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret)
 - 4-6. évfolyamon négyél – heti átlagban 3,5-nél (magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, történelem és állampolgári ismeretek, természetismeret)
 - 7-8. évfolyamon négyél (az 5-6. évfolyamnál felsoroltakon kívül fizika, kémia, biológia és földrajz)
- a heti két órás tárgyak egyik órája nem eshet hétfőre, ha a másik pénteken van

Az otthoni feladatok meghatározásánál a tanulók (osztály) munkavégzési ütemének átlagát kell alapul venni. Ennek függvényében egy tantárgy írásbeli és szóbeli feladatainak megoldására fordítandó idő ne haladja meg a negyven percet! Azokban az esetekben, amikor a tantárgy – melyből otthoni feladatot adunk – következő órája hétfőre esik, ez az idő ne haladja meg a harminc percet!

Amennyiben a szülő írásban igazolja, hogy gyermeke a tanítás pénteki befejezésétől vasárnap estig a családdal szervezett programon vett részt, az otthoni feladatok elvégzésének ellenőrzésétől el kell tekinteni, azt egy későbbi alkalommal lehet számon kérni.

Az őszi, téli és tavaszi szünetek időtartamára otthoni feladatot nem lehet adni. A nyári szünetre csak ajánlani lehet feladatot (pl. művek olvasása), azok elvégzését azonban számon kérni nem.

8. A tanulók fizikai állapotának mérése

Köztudott, hogy a gyermekek fizikai állóképessége gyenge, s ennek fejlesztése elsősorban az köznevelési intézmények feladata. Ahhoz, hogy ez a tevékenységünk tervezhető és eredményes legyen, az iskolában rendszeresen objektív méréseket kell végezni. Az életkori sajátosságok figyelembe vételével ennek idejét érdemes a 2., 4., 6. és 8. évfolyamokra tenni. A gyakorlatokat az állóképesség, a gyorsaság, az ügyesség és az erőállapot mérésére alkalmazzuk. A szinteket a sokéves

tapasztalat és az életkori sajátosságok alapján határozzuk meg. Egy feladat általában nemcsak egy képesség felmérésére alkalmas – együttesen pedig viszonylag pontos képet adnak a fizikai állapotról.

A felméréseket az alábbi területeken végezzük el:

Távolugrás

A felmérés megmutatja, hogy a gyermek milyen ugróképességgel rendelkezik, ezt a tulajdonságát hogyan tudja használni. Mozgáskoordinációja erősen hat az eredményre, főleg a felsőbb évfolyamokban. A fiatalabbaknál inkább az ügyesség az, ami lehetővé teszi, hogy a ruganyosságot koordinált, a levegőben is hasznos mozgással használja.

A felmérésnél

- tetszőlegesen hosszú a nekifutás,
- javasolt a guggoló vagy a lépő technika,
- a távolságot az elugrásnál hagyott, utolsó nyom (a cipő orra) és a leérkezésnél hagyott, első nyom között mérjük (tisztá távolság mérése),
- az elrugaskodásnál belépés nem lehetséges,
- a felmérést edzőcipőben, tornacipőben kell végrehajtani, de amelyik gyermek felkészültsége és technikája lehetővé teszi, biztosíthatjuk a szögescipő használatát,
- a felmérésnél három kísérlet van, de indokolt esetben engedélyezni kell a négy vagy maximum öt kísérletet,
- a távolságot 10 cm-es pontossággal mérjük,
- a táblázat legjobb eredményénél jobb eredményt elért gyermekeknek 10 cm-enként egy pont jár.

Karhajlítás fekvőtámaszban

A gyermekek erejét és törzshasználatát mérjük. A műveleteket egyenes törzssel kell végrehajtani, a felkarnak el kell érnie a vízszintest.

Kiinduló helyzet a fekvőtámasz (karok vállszélességben, nyitottan, előre néző újakkal a talajon, törzs egyenesen, térd nyújtott, lábak összezárva, fej mérsékelten emelt). Mindkét kar hajlítása úgy, hogy a váll a könyök vonaláig terjed. Mindkét kar nyújtása kiinduló helyzetig. Harminc másodpercig folyamatos végrehajtás. Ahol a pontértékek nemcsak egy számhoz vannak rendelve, a technikai végrehajtás alapján értékelünk alsó vagy felső határon.

60 m-es síkfutás

A felmérés a gyermekek gyorsaságát méri. A gyorsaság mellett a jó teljesítményhez szükséges még a megfelelő ügyesség /főleg a fiatalabb korosztálynál/ és mozgáskoordináció. Lehetőleg salakos pályán mérjük.

A felmérésnél

- legalább két gyermek fut egyszerre,
- álló vagy térdelőrajtból indulnak,
- az indító a rajtoló gyermek mellett áll és csapófával vagy a tenyér összecsapásával indítja a futókat,
- az időmérő a csapófa vagy a tenyér összeérésére indítja a stoppert és a futó célvonalon áthaladásakor állítja meg,
- a felmérést edzőcipőben, tornacipőben kell végrehajtani, de amelyik gyermek felkészültsége és technikája lehetővé teszi, megengedett a szögescipő használata is (ez érvényes a 800 m-es síkfutásra is),
- a felmérésnél kétszer futnak egymás után a gyermekek – a megfelelő pihenőidő megtartásával,
- pontozásnál a két eredmény közül a jobbikat kell figyelembe venni,
- a táblázat legjobb eredményénél jobb eredményt elért gyermeknek a táblázat léptékének megfelelő folytatásával kell pontot adni.

800 m-es síkfutás

A felmérés megmutatja, hogy a gyermek milyen állóképességgel rendelkezik, ezt a tulajdonságát hogyan képes használni. A felmérést lehetőleg 400 m-es körpályán végezzük.

A felmérésnél

- egyszerre legfeljebb 10 gyermek futhat,
- a két kört folyamatosan kell lefutni, de a megállás nem jelent kizárást vagy nulla pontot, csak a táblázat leggyengébb eredményénél is gyengébb idő esetén,
- az időt másodperc pontossággal mérjük,
- a táblázat legjobb eredményénél jobb eredményt elért gyermeknek a táblázat léptékének megfelelő folytatásával kell pontot adni.

Úszás

A felmérés mutatja a gyermek vízbiztonságát, úszóképességét és vitálkapacitását is. Az alsó évfolyamos gyermekek a vízből, a felsősök ugrásból indulnak.

Második évfolyam:

- úszódeszkával a medencét keresztbe ússza át,
- bármilyen úszásnem alkalmazható,
- a fejnek a vízben kell lennie,
- ha a fej nincs a vízben, akkor a ponthatár alsó értékét kell adni.

Negyedik évfolyam:

- a medencét keresztbe ússzák át, de úszódeszka nélkül,
- úszás közben két úszónemet kell alkalmazni,
- a technikai végrehajtás figyelembe vételével kell a ponthatárokon belül értékelni.

Hatodik évfolyam:

- a medencét hosszában ússzák át és úszódeszka nélkül,
- két úszásnemet kell használni,
- a technikai végrehajtás figyelembe vételével kell a ponthatárokon belül értékelni,
- ha a kezdéskori ugrás után leér a tanuló lába a medence aljára, nem lehet a legmagasabb pontértéket adni.

Nyolcadik évfolyam:

- a medencét hosszában ússzák át és úszódeszka nélkül,
- két úszásnemet kell két-két hosszon alkalmazni,
- az indulás rajtfejessel történik,
- a technikai végrehajtás figyelembe vételével kell a ponthatárokon belül értékelni,
- ha a kezdéskori ugrás után leér a tanuló lába a medence aljára, nem lehet a legmagasabb pontértéket adni.

Labdapasszolás falhoz

A felmérésnél a gyermekek ügyességét, gömbérvékét, dobóképességét és gyorsaságát mérjük. 1-4. évfolyamon bármilyen labdával passzolhatnak, de a 4. évfolyamon már ajánlott a kézilabda. A labdát két méter távolságból kell a falhoz passzolni fél percen át. A passzok száma alapján lehet a táblázat szerinti pontokat kapni. 5-8. évfolyamon csak kézilabdával, fél percig és három méter távolságból passzolhatnak. Leesett labdánál nem áll meg az óra, de ilyenkor még egy lehetőséget biztosítunk. A két kísérletből a jobbikat értékeljük.

Valamennyi terület mérésének részletesen kidolgozott pontrendszere a testnevelés és sport tantervben található meg.

9. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg. Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

A judo oktatása heti 4 órában történik.

10. Csatolmány

Nem formális tanulási módszerek alkalmazása

Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, melynek következtében pozitívan változik a személyiség. Egyéni attitűdök, értékek, képességek alakulnak ki. Ezért nem formális tanulásnak tekintünk minden olyan rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő tanulási formát, amely intézményünk falain belüli és azon kívül valósul meg, tehát a nem tanórai tudásgyarapító foglalkozásokat is e körbe soroljuk.

A kísérleti jellegű nem-formális és informális tanulási módszerek alkalmazásával 2018 és 2019 júniusában 3 témamodul köré csoportosítható tematikus programok valósultak meg intézményünkben. Az élményalapú tanulás módszertani megalapozásával a programok javítják a tanulás hatékonyságát és eredményességét, és egy olyan meghatározó közösségi élmény részeseivé váltak a tanulók, amely hozzájárulhat a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzéséhez, és megalapozhatja az egész életen át tartó tanulás folyamatát.

A készségfejlesztés, a gyakorlati irányú tanulás sok esetben éppen azok számára nem elérhető, akiknek életminőségük érdemi javulására esélyt kínálna. Ők azok, akik nem kapnak tanulásukhoz kellő ösztönzést, tanulási nehézségekkel vagy korábbi tanulási kudarccal küzdenek, alacsony végzettségűek vagy képesítés nélküliek. Egyéb vizsgálatok tanúságai szerint az okok között az egész életen át tartó tanúláshoz szükséges alapkompentenciák hiánya, a tanulási szolgáltatások iránti fizetőképes kereslet, valamint a leginkább segítségre szoruló rétegeket megcélzó kínálat szűkössége egyaránt fellelhető. Ennek érdekében megkülönböztetett oktatási tanulási támogatásban kell részesíteni a társadalmi vagy egyéb okokból hátrányos helyzetű csoportokat és bővíteni szükséges számukra az informális tanulási lehetőségeket.

Intézményünk nevelőtestületének döntése alapján az alábbi célok, feladatok figyelembevételével alkalmazni kívánja a fentebbi módszereket, a tanítás-tanulás mindennapos intézményi folyamataiban, illetve a kínálgató lehetőségeket újra kihasználva részt kíván venni annak várhatóan 2020 júniusára ütemezett újabb megvalósításában is.

Céljaink az 1-4. évfolyamon:

- a tábor iskolai módszereken túlmutató eszközrendszerét, lehetőségeit figyelembe véve óvjuk és fejlesszük tovább a kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését,
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során,
- a tábori program és tematika révén, a játékos tanulás folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket- fejlesszük alapkompentenciáikat, az olvasás, írás képességét, a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítását.

Feladataink az 1-4. évfolyamon:

- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását,
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- alapozzuk meg jó tanulási szokásaikat,
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását,
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

Céljaink a 5-7. évfolyamon:

- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz, a 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás
- ehhez képest vegyünk igénybe olyan programokat, tartalmakat, tevékenységeket, lehetőségeket, amelyek figyelembe veszik az életkori sajátosságokat, de közben összekovácsolni is képesek az egyes tinédzser generációkat
 - neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, kultúrájú gyerekeket.

Feladataink az 5-7. évfolyamon:

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon,
- gazdagítsuk az érzelmvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást,
- sajátítsuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit,
- segítsük a gyerekeket tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében,
- erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört,
- elégítsük ki a gyermekek mozgásigényét a mozgáskultúra megalapozásával, fejlesztésével,
- fejlesszük a tanulóknál azokat a készségeket, képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolathoz, illetve a társadalomba való beilleszkedéshez szükségesek,
- biztosítsuk a tanulóknak felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről, magatartásuk és szorgalmuk minőségéről,
- a tanórán kívüli foglalkozásokkal, az iskolai rendezvényekkel segítsük a tartalmas és személyiségüket gazdagító szabadidő-eltöltést,
- törekedjünk a tábori foglalkozások, programok hatékony ki- és felhasználására

A táborokban folyó nevelő- oktatómunka eszköz- és eljárásrendszere:

- A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul.
- tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat.
- a tábori nevelő-oktató munkánkban a nevelés valamennyi feladatára alkalmazható módszerek jelen vannak: meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés, ösztönzés, gátlás

Résztevők és témamodulok a 2018. és 2019. évben

TÁBOROK	TEMATIKÁJA	TEMATIKÁJA	tanulók száma	pedagógusok	önkéntesek
Évfolyamok	1-2. osztály	4. osztály 6. osztály			
NAPKÖZIS TÁBOR 2018 és 2019	Nemzeti és kulturális identitás – Hagyományörzés, anyanyelvápolás	Művészeti nevelés			
Évfolyamok	3-5. évfolyam	7. évfolyam			
BENTLAKÁSOS TÁBOR 2019	Sport, egészségre nevelés	Sport, egészségre nevelés			

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Pedagógiai programmal kapcsolatos intézkedések

(hatálya, érvényesség, felülvizsgálat, módosítás, nyilvánosság, jóváhagyás, aláírások)

A pedagógiai program hatálya:

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

Érvényesség:

Az iskola 2024. szeptember 1-től, az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi Tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

Értékelés, felülvizsgálat:

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás:

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- az igazgató,
- az igazgatóhelyettes,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a Szülői Szervezet
- az iskola fenntartója.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai Program módosítását közvetlenül a Szülői Szervezet útján javasolhatják.

Nyilvánosság:

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az intézmény fenntartójánál,
- az intézmény irattárában,
- az intézmény nevelői szobájában,
- az igazgatónál,
- az iskola honlapján.

Legitimációs záradék

A Borsodi Általános Iskola Pedagógiai Programját **az alsós és a felsős szakmai munkaközösség** 2024. május 31. napján megtartott ülésén véleményezte, megtárgyalta, annak módosítási javaslataival egyetért.

Edelény, 2024. május 31.

Almási Ákosné
Alsó tagozat MKV

Balogh Emese
Felső tagozat MKV

Nyilatkozat

A Borsodi Általános Iskola Intézményi Tanácsának képviselőjeként és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program módosításához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. Az Intézményi Tanács a Pedagógiai Program módosítását 2024.05.31. napi ülésén megtárgyalta annak módosítási javaslataival egyetért.

Edelény, 2024.05.31.

.....
Intézményi Tanács elnöke

Kazincbarcikai Tankerületi Központ

Legitimációs záradék

A(z) Borsodi Általános Iskola (OM: 201563; 3780 Edelény, Borsodi út 150.) Pedagógiai Programját az intézmény fenntartója jóváhagyja.

Kazincbarcika, 2024. augusztus 21.

a fenntartó képviselőjében
Markovicsné Demeter Edina
tankerületi igazgató

Székhely: 3700 Kazincbarcika, Mátyás király u. 2/A
Telefon: +36-48-795-206, +36-48-795-230
E-mail: kazincbarcika@kk.gov.hu